

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE AUDITCOMMISSIE DORDRECHT D.D. 9 JUNI 2021

Voorzitter: mevr. Koene
Griffiemedewerker: dhr. Bakker
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Van den Bergh (PvdA)
Dhr. Boersma (ChristenUnie/SGP)
Dhr. 't Lam (SP)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Oostenrijk (CDA)
Dhr. Polat (D66)
Dhr. Wisker (VSP)
Dhr. Wringer (Beter voor Dorcht)

Ambtelijke ondersteuning: Dhr. Beemer (technische ondersteuning), dhr. Van den Beukel (auditor) dhr. Besseling (stadscontroller, P&C), mevr. Edelschaap (P&C), mevr. Esser, dhr. Steehouwer (accountant)

Opening

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter: Hé dames en heren, het is 20:00 uur. Welkom bij de auditcommissie van 9 juni 2021. Voor degene die mij net al hoorde, ik zei hier van, het is zo grappig, want er zijn mensen die ken je alleen bij voornaam, en dan zie je ineens een achternaam. En dan denk je, oh is dat die. Dus vandaar. Even kijken. We gaan eens beginnen om te noemen wie er in de vergadering zitten. Dat zijn er niet super veel, dus daar moeten we zo doorheen zijn. Dat is om te beginnen mijnheer Oostenrijk. Mijnheer Oostenrijk, mocht het nou niet lukken om te chatten, dan kan u het handje altijd opsteken hè. Proberen we dat zo goed mogelijk in de gaten houden.

De heer Oostenrijk: Waarom zou ik niet kunnen chatten?

De voorzitter: Nou, dat is weleens een keer aan de hand op het moment dat mensen uitgenodigd worden voor de vergadering. Dus ik zeg het alleen maar ... En als het overbodig is dat ik het heb gezegd, dan neemt u mij dan niet kwalijk. Ik dacht alleen maar even met u mee. Mijnheer Wringer, Mijnheer 't Lam, mijnheer Boersma, mevrouw Van den Bergh, mijnheer Wisker, mijnheer Van der Meer, mevrouw Esser. Dat was dus degene die ik bedoelde. Mijnheer Besseling, mijnheer Beemer, dat is onze techneut. Vind ik gewoon leuk om hem even te noemen, gezellig. En mijnheer Bakker namens de griffie, mijnheer Polat, en ik ben uw voorzitter. Dan zijn er ook nog straks aanwezig de accountant, de heer Steehouwer. En ik zie hier dat naast mevrouw Esser ook nog

mevrouw Edelschaap en de heer Van den Beukel aansluiten. Naast mijnheer Besseling natuurlijk, maar die had ik al genoemd. Goed, heeft iemand een mededeling? Er klinkt iemand alsof hij ergens op het terras langs de rivier zit. Gezellig, maar geen mededeling dus verder. Nou, ik dus wel. Zoals ik al net zei, de accountant die komt later sluit hij aan. Dat zal rond 20:30 uur zijn waarschijnlijk. En daarom wilde ik voorstellen om eerste de nota lokale heffingen te bespreken en dan de andere agendapunten. Dus kan het met die opmerking worden vastgesteld? Mijnheer Noldus komt er even niet in, dat is altijd vervelend. Maar dat is dan toch wel bijzonder, want u kan wel chatten mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Goedenavond, voorzitter.

De voorzitter: Ja, je bent er dus gewoon.

De heer Noldus: Ja, nou ben ik er. Zeker ik ben binnen.

De voorzitter: Goed zo. Ja, we waren toch alvast begonnen. Meestal is het natuurlijk van, het feest kan beginnen want wij zijn binnen. Maar we waren al begonnen. Even kijken. Dus dan gaan we het zo doen.

2. Vaststellen van het concept verslag en de besluitenlijst van 7 april 2021

De voorzitter: Dan gaan we naar punt 2, dat is vaststellen van het conceptverslag en de besluitenlijst van 7 april 2021. En dat is leuk, de commissiegriffier die doet altijd als ik voorzit, doet hij stiekem sluikreclame inbouwen. En dan staat er hier, gewoon zo doen. Dus dat is dus de vraag, kan dit vastgesteld worden? Ook daar zie ik geen opmerkingen over. Mijnheer Steehouwer, dat is sneller dan verwacht. Welkom.

De heer Steehouwer: Dank u wel, goedenavond.

De voorzitter: Goed, dan zouden we nu gewoon gelijk naar ... Zullen we toch maar eerst de nota lokale heffingen doen? Ja, want dat staat als volgende op mijn lijstje.

Stukken ter bespreking

5. Vaststellen Nota Lokale Heffingen (9^e wijziging Financiële Verordening) – Raadsvoorstel

De voorzitter: Goed, vaststellen nota lokale heffingen, 9^e wijziging financiële verordening. De vraag aan u als commissie is om te toetsen of met name de berekening van de kostendekkendheid transparant is en voldoende is toegelicht, conform de opdracht. Mevrouw Esser, dat is de adviseur planning en control, die is vanavond aanwezig. Die heb ik al twee keer genoemd, en kan het nog even kort toelichten wat er precies veranderd. Zij heeft een korte presentatie daarvoor. Ik wil u allemaal vragen of u, als u vragen heeft, toch even wilt wachten tot aan het einde van de presentatie, want dan gaat dat allemaal iets vlotter. Mevrouw Esser.

Mevrouw Esser: Dank u wel, voorzitter, en goedenavond leden van de auditcommissie. Ik wil inderdaad graag een korte inleiding geven op de geactualiseerde nota lokale heffingen. En ik heb daarvoor een korte presentatie voorbereid die ik nu zal gaan opstarten. Is de presentatie voor een ieder zichtbaar?

De heer ...: Ja.

De heer ...: Ja, voor mij wel.

Mevrouw Esser: Oké, dan ga ik van start. Als u mij af en toe hoort niesen, dan hoeft u niet te schrikken, want dat wordt dan niet veroorzaakt door corona, maar door mijn hooikoorts, dat heerst namelijk momenteel ook.

De voorzitter: Ja, dat klopt. Maar er zit altijd nog een scherm tussen nu hè.

Mevrouw Esser: Ja.

De voorzitter: Dus het kan sowieso geen kwaad. Ga uw gang.

Mevrouw Esser: Dank u wel. Tijdens mijn presentatie komen de volgende zaken aan bod, waarbij met name de inhoudelijke wijzigingen en het voorgesteld raadsbesluit onderwerp van uw gesprek kunnen zijn. Allereerst de context. De nota lokale heffingen bevat de beleidsuitgangspunten voor het lokale lastenbeleid van de gemeente Dordrecht. De verwachte inkomsten in 2021 uit lokale heffingen zijn ongeveer 79 miljoen op begrotingsfases. Hiervan vormen het gele blok de OZB, de blauwe taartpunt de afvalstoffenheffingen en de rode taartpunt de rioolheffing, de belangrijkste inkomstenbronnen. U heeft een aantal vrijheden waar het de invulling van dit gemeentelijk belastinggebied betreft. Bijvoorbeeld, welke belastingen heft de gemeente Dordrecht? U kunt ook de verdeling van de lastendruk over burgers en bedrijven bepalen, en u heeft invloed op de heffingsmaatstaf. De nota lokale heffingen behandelt al deze aspecten, en zo kan u invulling geven aan uw kader stellende rol. Dat u overigens ook bij separate raadsvoorstellen, zoals bijvoorbeeld die van het grondstoffenplan, waarbij u heeft gekozen voor één- en meerpersoonshuishoudens als toekomstige heffingsmaatstaf. De huidige nota lokale heffingen uit 2013 is verouderd. Zo heeft Dordrecht vanaf 1 april 2020 een logiesheffing ingevoerd. En voor de precarioheffing op kabels en leidingen geldt een landelijk verbod vanaf 1 januari 2022. In het coalitieakkoord wordt gesproken om met een integrale blik vanuit het armoedebeleid te kijken naar de kosten van kwijtschelding. Deze zijn enkele jaren geleden fors opgelopen. Om u een beeld te geven, de kwijtscheldingen waren in 2020 een kleine 2 miljoen. En als derde punt de BBV. Dat betekent besluit, begroting en verantwoording. De BBV schrijft voor dat we meer inzicht in de opbouw en kostendekkendheid van de tarieven moeten geven, hetgeen uw politieke vraag was. Dit is nieuw en ontstaan bij de aanpassing van het BBV in 2017. De huidige, dus feitelijk de oude nota, is ouder, dus logischerwijs maakte dit geen onderdeel uit van de huidige nota. Daarnaast heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan over de overhead. De methodiek van overheadtoerekening moet worden opgenomen in de financiële verordening. Tot op heden hebben we dit opgevangen in de paragraaf lokale

heffingen van de begroting en de jaarrekening. Genoeg redenen dus om de nota lokale heffingen te actualiseren. We hebben eind 2019 met u hierover gesproken, waarbij ook de aanpassing van de overige financiële kader stellende nota's aan bod kwam. Op 12 februari 2020 heeft mijn collega, Cor van Vliet, een uitgebreide presentatie gegeven hoe we dit middelgrote onderhoud van de nota lokale heffingen zouden aanpakken. Na uw akkoord hierop zijn we hiermee aan de slag gegaan. En we, dat zijn niet alleen de collega's van planning en control, maar ook die van de beleidsinhoudelijke afdelingen en die van de GBD. En nu ligt de nota ter bespreking voor. In de tussentijd heeft de fractie SP ons vragen gesteld over de OZB van niet-woningen, en dan heel specifiek over het gebruikersdeel, de leegstand en de areaaluitbreiding. En hopelijk hebben we die vragen tot tevredenheid kunnen beantwoorden. Welke wijzigingen hebben we nu eigenlijk doorgevoerd in de nota lokale heffingen? Nieuw is een strak format per lokale heffing. Enkele aspecten die we hierin behandelen, zijn bijvoorbeeld de omschrijving van de heffing, de bijzonderheden van het tarievenbeleid, de wettelijke grondslag, toerekenbare kosten en opbrengsten, dat is de tabel in de tabel die u ziet, en eventuele kruissubsidiëring. Per heffing één format. En voor de legesverordening zelfs drie formats. Eén format per titel. Ook hebben we de opbouw van de kostendekkendheid bij parkeerbelastingen aangepast. Tot op heden bevatte de uitwerking enkel de naheffingsaanslagen, de boetes. En nu wordt het totaal van de parkeerbelastingen van het straatparkeren dus overzien. We hebben ook de methodiek van overheadtoerekening vastgelegd in de nota lokale heffingen. U vindt die terug op bladzijde 10. En er wijzigt ook wat rondom de kwijtscheldingen. Zo stellen we voor om de kosten voor de aanvraag van een sociale huurwoning in de Drechtsteden niet meer kwijt te schelden. Hierdoor ontstaat uniform beleid binnen de Drechtsteden. Wel blijven de kwijtscheldingen voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing bestaan. We willen dan de kwijtscheldingen voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing niet meer meenemen in de berekening van de tarieven ergo in de berekening van de kostendekkendheid. Dit betekent niet dat we onze tarieven op voorhand kunnen verlagen, want deze tarieven waren namelijk niet kostendekkend. We moesten namelijk ook algemene middelen inzetten om deze taken te kunnen uitvoeren. En tot slot, feitelijk behoren de kwijtscheldingen tot de gemeentelijke inkomensregelingen. Onze inschatting is dat een integrale blik op het minimabeleid beter tot haar recht komt als het totale budget voor de kwijtschelding onder de verantwoordelijkheid van de wethouder werk en inkomen en armoedebestrijding wordt gebracht. Vandaar dat we de kwijtscheldingen overhevelen naar het programma sociaal en zorgzaam. Voorheen waren de kwijtscheldingen opgenomen bij groen en ruimtelijk voor wat betreft de kwijtschelding op riolen en duurzaam en innovatief voor die van de afvalstoffenheffing en de algemene dekkingsmiddelen voor die van de OZB. De nota lokale heffingen gaat vergezeld van een raadsvoorstel en het kent twee besluitpunten. Door het vaststellen van de 9^e wijziging van de financiële verordening, stelt u feitelijk de geactualiseerde nota lokale heffingen vast. En de oude nota, de huidige nota, wordt daarbij ingetrokken. En door het vaststellen van de 4^e wijziging van de kwijtscheldingsverordening kunnen de kosten voor de voorrangregeling voor sociale huurwoningen niet meer worden kwijtgescholden. Dit was mijn presentatie. Ik dank u voor uw aandacht. Mogelijk heeft u nog vragen of opmerkingen. En anders is het nu aan u om deze nota te voorzien van een advies en

verder te brengen richting raad of commissie bestuur en middelen. Dan geef ik nu graag het woord terug aan de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was allemaal helder gebracht. Ik ga even inderdaad aan de commissieleden vragen of ze in de chat kunnen aangeven of ze een vraag hebben. En ik zie als eerste staan, mevrouw Van den Bergh.

Mevrouw Van den Bergh: Ja, voorzitter. Dank voor de presentatie. Over de kwijtscheldingen kom ik straks terug, want de uitleg op zich was heel duidelijk. Ik heb alleen een vraag. Want u had het ook over de wettelijke grondslag en de toerekening van de heffingen. En ik vraag dit omdat het gister even in bestuur en middelen aan de orde was. Daar zag ik een zinnetje, explosieve groei van het aantal bezwaarschriften bij de gemeentelijk belasting... Of de gemeenschappelijke belastingdienst, vanwege de zogenaamde no cure, no pay-bureaus. En daar ging het om. Dat is een doorn in het oog van de gemeentes. Maar het gaat erom dat ik begreep dat het vaststellen van de heffingen, zeker bij OZB, dat dat nogal onduidelijk is, waardoor er vaak bij bezwaar toekenningen zijn. Zeg maar dat de bezwaren gegrond zijn. Dus ik dacht van, hoe zit dat nu bij die vaststelling van die heffingen? Hoe juridisch houdbaar zijn die? En ook bij alle andere heffingen, zijn die tarieven goed onderbouwd? Dat was eigenlijk mijn algemene vraag.

Mevrouw Esser: Ga ik daar nu al het ... Mag ik daar nu al het antwoord op geven? Wat je vaak ziet bij no cure, no pay, dat is dat de WOZ-waarde die wordt vaak ter discussie gesteld. Als die WOZ-waarde lager wordt, dan betekent dat daardoor voor de betreffende burger of voor het bedrijf, dat die natuurlijk minder OZB hoeft te betalen. En in zijn algemeenheid geldt dat we eigenlijk alleen maar lokale heffingen mogen invoeren en toepassen als de wet ons voorschrijft. Dat we inderdaad bijvoorbeeld de OZB-belasting mogen heffen, de hondenbelasting mogen we bijvoorbeeld heffen. En bijvoorbeeld ter illustratie, een kattenbelasting mogen we bijvoorbeeld niet heffen, omdat de wet dat niet voorschrijft. Voor de hoogte van de tarieven, die ziet u dus terug in de diverse tabellen. Bijvoorbeeld bij de afvalstoffenheffing ziet u precies welke kosten we toerekenen en welke opbrengsten we daaraan toerekenen. Bij de OZB kennen we dat systeem niet, omdat de OZB is een zogenaamde ongebonden heffing. De OZB-opbrengsten die vloeien namelijk naar de algemene middelen toe.

De heer Besseling: Misschien een heel korte aanvulling daarop, voorzitter, als ik mag? Het bezwaar van waar die no cure, no pay-bureaus inderdaad op inzetten, gaat dus om de WOZ-waarde bepaling. En eigenlijk volgens mij nooit om het tarief wat bepaald wordt door de gemeente, en uiteindelijk ook in deze nota lokale heffingen. Dus dat zijn twee verschillende dingen, als ik het goed begrijp.

De voorzitter: Oké, mevrouw Van den Bergh.

Mevrouw Van den Bergh: Even een hele ... Mag ik een, voorzitter, hele korte toevoeging. Maar dat houdt in dat ... Dat gaat dan met name over de waardebepaling, met name van het huis als we het over die heffing hebben. Maar dat betekent dat er relatief veel bezwaar en veel gegrondverklaringen zijn. Of valt ... Kun je dat in de gemeente ... Heb je

daar toch invloed op hoe je daarmee omgaat? Om die bezwaren zeg maar wat minder gegrond verklaard te krijgen. Ja, ik weet niet of ik duidelijk me uitdruk, maar ...

Mevrouw Esser: Ja, ik snap uw vraag.

Mevrouw Van den Bergh: [...] die bureaus maken gewoon alleen maar gebruik van een gat in de markt, bij wijze van spreken. Toch?

Mevrouw Esser: Ja, ik denk dat dat enerzijds te maken heeft gewoon met, ja, de mondige burger die feitelijk iets wil realiseren. Anderzijds is het zo dat de belastingdienst, die heeft hierin een belangrijke taak, want die neemt natuurlijk die rol voor ons op. En de belastingdienst die doet ook altijd bij de aanslag doen ze dus een folder erbij waarin ze dus uitleggen waarvoor de tarieven en dergelijke ... Ja, hoe die tot stand zijn gekomen. Dus ik denk dat we in de communicatie op zich best wel goed, ja, bezig zijn. En ja, nogmaals, de burger, als die inderdaad denkt dat hij de WOZ-waarde omlaag kan brengen, ja, dan is natuurlijk niet geschoten is altijd mis.

De heer Besseling: Met misschien nog één kleine aanvulling opnieuw, voorzitter, als ik mag. Kijk, wat de belastingdienst natuurlijk niet doet, is bij iedere woning en bij ieder bedrijf fysiek op bezoek gaan om alle componenten te beoordelen op basis waarvan je de WOZ-waarde bepaalt. Want dan moeten ze, nou ja, tienduizenden objecten per jaar langs, en dat kost natuurlijk ontzettend veel geld. Dus ze doen dat op basis van bepaalde parameters. Wat is er gebruikelijk in de straat? Wat is er onlangs verkocht, en dat soort zaken. En daar kan je, is mijn overtuiging, als burger best via zo'n no cure bureau bezwaar op maken, waarbij het misschien wel vijf- of tienduizend euro kan schelen in WOZ-waarde. Maar dat heeft meer te maken met de algemene systematiek, zoals we dat ... Nou, niet alleen hier in deze regio, maar in heel het land doen, versus, nou ja, de kosten die het met zich mee zou brengen als je echt ieder object jaarlijks afzonderlijk zou willen waarderen. Dat is eigenlijk ondoenlijk.

Mevrouw Van den Bergh: Helder, bedankt.

De voorzitter: Oké. Gaan wij over naar mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja. Dank u wel, voorzitter. Bedankt voor de presentatie. Ik begrijp dat we straks nog een inhoudelijk oordeel vellen. Maar ik heb een informatieve vraag over de veranderingen die zijn doorgevoerd, met name met betrekking tot de vrijstelling. Want over die vrijstelling voor het aanvragen van een sociale woning, daar staat iets bij van dat daar een andere oplossing of een vorm van compensatie voor wordt gezocht. Mijn vraag is of u daar iets over kunt zeggen op wat voor manier dat zou kunnen gaan gebeuren? En over de eventuele kosten van vrijstelling naar de wethouder die de sociale portefeuille beheert, wat mij op zich logisch lijkt. Maar mijn vraag is of dan ook is voorzien dat hij daar ook meer middelen voor krijgt? Of moet er dan ergens anders in het sociale domein op bezuinigd worden om die vrijstelling te kunnen regelen?

Mevrouw Esser: Om allereerst op uw vraag in te gaan omtrent de vrijstelling. Als we hebben even over de scherpste. Het is geen vrijstelling, maar het is een kwijtschelding.

De heer Van der Meer: Oh, sorry.

Mevrouw Esser: Maar het maakt op zich niet uit. Voor de kwijtscheldingen onderzoeken we momenteel de mogelijkheden binnen de bijzondere bijstand, om te kijken of de mensen die daarvoor dus in aanmerking komen of dat mogelijk een oplossing zou kunnen zijn. Dus dat is het antwoord op uw tweede vraag. En het antwoord op uw tweede vraag. Bij het overhevelen van de budgetten voor de kwijtscheldingen. En dat is dus met name zijn dat de grote posten, dus voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Die budgetten die stonden dus eerst op andere programma's, en die budgetten hevelen we feitelijk één op één over naar het programma sociaal en zorgzaam. Dus het is meer een herschikking binnen de programma's dan dat het gepaard gaat met een bezuiniging of een aanpassing van de kwijtscheldingsregeling an sich. Want dat willen we namelijk niet doen. Die kwijtschelding blijft voor die twee onderdelen hetzelfde.

De heer Van der Meer: Oké, helder. Dank u.

De voorzitter: Oké, gaan we naar mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Ja, er gaan nu twee vormen van kwijtschelding overgeheveld worden, ik zou zeggen naar het ... Ik noem het maar even naar het sociale domein. Je zou bijna zeggen in het kader van ontregeling, zou je bijna zeggen van, zijn we niet in staat om gewoon één kwijtscheldingsvorm te verzinnen?

Mevrouw Esser: Kunt u misschien uw vraag iets meer specificeren? Want we hebben natuurlijk gewoon een kwijtscheldingsverordening, en die geeft dus aan dat er bepaalde criteria zijn waarvoor iemand die voldoet aan het minimabeleid, dat die voor kwijtschelding in aanmerking komt. En het is niet zo dat we een aparte kwijtscheldingsregeling hebben voor de afvalstoffenheffing en een aparte voor de rioolheffing.

De heer Oostenrijk: Nee, dat begrijp ik. Maar je zou het toch om kunnen draaien. Dat je zegt, ik ga niet over tot die vormen van kwijtschelding, maar ik zet er een restitutie tegenover als ware één bedrag die dan de kwijtschelding vervangt. Dat is de omgekeerde ... Het is in feite een suppletie in plaats van kwijtschelding.

Mevrouw Esser: Sorry, ik kan ... Ik begrijp uw vraag niet goed.

De heer Oostenrijk: Nou ja ... Nu ... Je scheldt nu geld kwijt. Maar je kan ook zeggen, ik geef geld in plaats dat ik kwijtscheld, en dan kom je netto op hetzelfde neer.

Mevrouw Esser: Ja, dat zou ook een ... Of mogelijk een oplossing kunnen zijn. Ik weet dat niet. Maar dan raak je meer inderdaad het speelveld, en dan ga je de spelregels denk ik aanpassen. En dat zou feitelijk, denk ik, is meer een politieke vraag en ook een vraag die we dan moeten terug leggen bij de belastingdienst om te vragen of dit überhaupt mogelijk is. Want daarop moet ik het specifieke antwoord schuldig blijven.

De heer Oostenrijk: Ja, nou ja, ik probeer het dus andersom te draaien. Want als je zou weten dat het mogelijk is, dan zou je hem politiek kunnen maken. Maar als het niet politiek kan, dan hoef je het ook niet te overwegen. In het kader van uitvoerbaarheid van wetgeving.

Mevrouw Esser: Ja, ik weet niet of dat ook gepaard gaat met meer administratieve lasten. Want nu is het natuurlijk zo een geautomatiseerd iets in het systeem dat de betreffende burgers geen kwijtscheldingsbiljet, of althans, geen kwijtschel... Of die worden kwijtgescholden voor de rioolheffing. En op het moment als je natuurlijk gaat zeggen van, we geven die desbetreffende burgers een suppletie-uitkering, dan betekent het, dan komt er eigenlijk een extra betaalcircuit op gang. Waarbij aan de ene kant de middelen hoop je dan dat die geïnd kunnen worden, en aan de andere kant verstrek je ze dan aan de betreffende burger. Dus ik denk dat dat in het kader van de administratieve lastendruk en de risico's dat dat, ja, een ... Nou, het gaat in ieder geval gepaard met risico's, want dan loop je natuurlijk wel het risico dat wij dus het suppletiebedrag overmaken aan de desbetreffende burger. En als die desbetreffende burger dan toch niet zijn aanslagbiljet, die kosten daarvan, gaat betalen, dan hebben we eigenlijk twee keer daarvoor betaald. Enerzijds vanwege de suppletie, zoals u dat noemt, en anderzijds omdat de inkomsten niet binnen komen.

De heer Oostenrijk: Oké. Ja, helemaal duidelijk.

De voorzitter: Oké. Mijnheer 't Lam de wilde niet specifiek iets vragen. Ik weet niet of er verder nog iemand is met vragen? En ik hoorde zojuist mijnheer Van der Meer zeggen van, daar komen we nog wel bij de inhoudelijke bespreking. Nou ja, in principe hebben we hier natuurlijk geen inhoudelijke bespreking. Dat kunnen we altijd in bestuur en middelen doen. Maar u kunt nog wel het één en ander met elkaar wisselen met betrekking tot de technische insteek van deze nota. Mijnheer 't Lam, wilt u als eerste daarvoor de beurt nemen voor uw reflectie?

De heer 't Lam: Dank u wel, voorzitter. In de eerste plaats dan aan mevrouw Esser voor de presentatie en ook voor het beantwoorden van de misschien wat gedetailleerde vragen die we schriftelijk gesteld hebben. Ik zal proberen de details deze keer achterwege te laten. In de eerste plaats heb ik een opmerking over het schrappen van de kwijtschelding voor de urgentieverklaringen. En mevrouw Esser heeft aangegeven dat er gekeken wordt naar een oplossing via de bijzondere bijstand. Het lijkt mij dat je pas een kwijtschelding gaat schrappen op het moment dat er een alternatieve oplossing is. Dat is dan misschien iets voor de commissie bestuur of raad. Dus dat we de ingangsdatum van dit onderdeel van het conceptbesluit pas laten ingaan als er een andere oplossing is. Wat mij ook opvalt, dat is de reden van het schrappen van de kwijtschelding, namelijk dat andere Drechtstedengemeenten deze kwijtschelding niet kennen. En voor Dordrecht is het systeem dan van, op dezelfde manier werken als andere gemeenten, blijkbaar belangrijker dan het menselijk aspect dat men kwijtschelding krijgt. Maar daar komen wij dan nog wel in bestuur op terug wat betreft de ingangsdatum. Dat de nieuwe nota. Heb ik een paar dingen die mij zijn opgevallen. Ik vind het jammer dat die nota niet zoals we vaker zien als we dingen vervangen, is voorzien van een was-wordt versie. Want dan kan je precies zien wat er geschrapt wordt

en wat er wordt toegevoegd. In elk geval heeft mevrouw Esser nu uitleg gegeven dat we op grond van het BBV ook de lastendruk gaan weergeven. In de nota is omschreven hoe we dat doen. En het valt me op dat we dat doen door alleen te kijken naar de eigen woningen en niet naar huurwoningen. En ik heb even in het BBV gekeken, maar er wordt geen onderscheid gemaakt tussen eigen woningen en huurwoningen. Dus we voldoen niet helemaal aan het BBV als we alleen de lastendruk voor eigen woningen zichtbaar maken. Dus ... En daarbij komt dat je in de atlas van lokale lasten ook keurige tabellen hebt voor huurders. Dus ik stel voor dat, om nu helemaal aan het BBV te voldoen, dat de nota nog voordien naar de commissie en de raad gaat, en voor vaststelling nog voorzien wordt van een uitbreiding met een tekst dat we dit ook voortaan voor huurders doen. Dat is een eerste opmerking. De tweede opmerking van iets wat we opgevallen ...

De voorzitter: Ik wilde even tussendoor komen, mijnheer 't Lam. Want u stelt nu iets voor, terwijl ik me kan voorstellen dat u dat middels een vraag doet. Van hoe verhoudt zich dat ... Hoe verhoudt zich de eigen woningen ten opzichte van huur rond de BBV, en dat u daar een technisch antwoord op krijgt. Ik denk dat dat de lading dekt. Want u kan vinden dat dat veranderd moet worden, maar dat hoeft helemaal niet zo te zijn. Misschien is er wel een argument om dat niet te doen. Dus zullen we het als een vraag richting mevrouw Esser doen?

De heer 't Lam: Oh, dat mag.

De voorzitter: In plaats van een opdracht? Ja. Nee, oké.

De heer 't Lam: Nee, oké, oké.

De voorzitter: Uw volgende ...

De heer 't Lam: Ja, ik was eigenlijk in discussie met de collega commissieleden. Maar ik vind het een prima vraag. Als mevrouw Esser daar eerst een antwoord op geeft.

De voorzitter: Ja. Nee, nou ja, goed. Ik weet niet, want u had nog meer. Maar dat zijn ook andere opmerkingen? Dus zullen we even vragen of u een antwoord kan krijgen op waarom bij het onderzoek alleen over de lastendruk alleen de eigen woningen zijn betrokken? Mevrouw Esser?

Mevrouw Esser: De nota gaat natuurlijk ... Geeft geen uitsluitel over de huurwoningen. Dus ik weet niet precies wat u nu bedoelt. Als u bedoelt van, de gemiddelde lastendruk die gebaseerd wordt op de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing, die nemen we inderdaad mee in een jaarrekening of in een begroting. Want die cijfers die kunnen natuurlijk fluctueren. En de nota, daarin geven we natuurlijk meer de beleidsuitgangspunten weer. Of doelt u op iets anders?

De heer 't Lam: Nee, ik ... Ik zal dan proberen het kort te herhalen. In de nota staat nu dat we de lastendruk moeten weergeven voortaan in P&C-documenten. En dat doen we door cijfers uit de atlas van lokale lasten te gebruiken. En dan gebruiken we de cijfers

voor mensen met een eigen woning. Dus de OZB, riool, afvalstoffenheffing, enzovoort. Maar je hebt ook mensen in een huurhuis. Dus die kan je ook vergelijken. Dus ik zou graag zien als we de lastendruk zichtbaar maken als gemeente, dat we dat in twee groepen doen. Eén voor mensen met een eigen woning en één voor mensen met een huurwoning. En dan voldoen we denk ik volledig aan het BBV, als daarin gesteld is dat je de lastendruk zichtbaar moet maken als gemeente.

Mevrouw Esser: Die vraag zal ik mee terug moeten nemen, want zo specifiek weet ik niet hoe de BBV dat voorschrijft. En dat zal ik dan ook bespreken met, als daar duidelijkheid over is, met de wethouder financiën, hoe we daarmee in de toekomst om willen gaan.

De heer 't Lam: Ik neem aan dat die vraag beantwoord wordt voordat we dan de nota straks in bestuur en in de raad bespreken? Want het zal dan, als ik gelijk heb, zal het erin verwerkt moeten worden. Als u gelijk hebt, dan hoeft dat niet. Oké, zal ik naar het volgende punt gaan, voorzitter?

Mevrouw Esser: Prima.

De voorzitter: Ja, dat is leuk, mijnheer 't Lam, doet u dat.

De heer 't Lam: Nieuw is in de nota ook dat het opbrengstverlies bij de OZB voor gebruik van niet-woningen, zeg maar even kortweg bedrijven, wegens leegstand bij de gebruikers in rekening wordt gebracht. Dus dat betekent als je een pand gebruikt, en het pand daarnaast staat leeg, dat je mee betaalt aan het leegstaande pand. Dat stond niet in de nota die we gaan vervangen. En ik mis ook de onderbouwing waarom je de leegstand nu bij gebruikers in rekening brengt. Misschien dat mevrouw Esser dat dan ook kan toelichten waarom daarvoor gekozen wordt? Want die gebruikers kunnen er niks aan doen, want het is een eigenaar die het pand leeg laat staan.

Mevrouw Esser: Dat klopt. Wat we hierin hebben verwoord dat is de werkwijze rondom leegstand. Die hebben we al meerdere jaren passen we die toe. Dus dit is eigenlijk gewoon een beschrijven van een continue gedragslijn die we binnen Dordrecht toepassen. Wellicht is die misschien eerder niet zo duidelijk naar voren gekomen. Maar het is dus niet in die zin iets nieuws voor deze nota leegstand. En we hebben er inderdaad voor gekozen om leegstand te verrekenen met de gebruikers, omdat de raad die heeft aan de voorkant stellen ze bij de begroting vast wat de gewenste OZB-inkomsten zijn voor het gebruikersdeel van de niet-woningen. Dat wordt beïnvloed natuurlijk door de leegstand. Op het moment dat er natuurlijk meer leegstand is en we willen toch alle begrootte inkomsten gaan realiseren, dan moeten we eigenlijk in de rekensom rekening houden met die leegstand. Want anders kunnen we die gewenste OZB-opbrengsten niet realiseren. Dus het startpunt is niet de leegstand. Het startpunt is eigenlijk de door de raad vastgestelde omvang van de OZB voor de niet-woningen voor het gebruikersdeel.

De heer 't Lam: Dank voor uw uitleg. De uitleg is duidelijk. Maar ik stel wel vast dat we dus al een aantal jaren iets doen wat niet in de huidige verordening staat. Daar moet ik

nog eens even over nadenken. Maar dat is weer voor de commissie bestuur. Ten slotte heb ik voor alle zekerheid nog een verhelderende vraag over de berekening van het OZB-tarief. Daar heb je volgens mij twee componenten voor nodig. De totale waarde van de woningen of de niet-woningen, en je hebt nodig de gewenste opbrengst. U vertelde dat net al hoe dat je die dan wilt realiseren. Die totale waarde van woningen of niet-woningen, die krijgen we van het CBS. Even het voorbeeld 2021. Dan gaan we uit van de CBS-gegevens van 1 januari 2020. En daar zitten dus alle nieuwe panden van 2019 gerealiseerd in, dat is de ene basis. De gewenste opbrengst voor 2021, dat is de begroting 2020 vermeerderd met het inflatiepercentage wat we bij de kadernota vaststellen. En daar tel je dan bij op volgens mij ook nog de opbrengst van de OZB die ontstaat omdat we in 2019 nieuwe objecten hebben gekregen. Want anders zou je die nooit meetellen in de opbrengst. Wordt het inderdaad zo berekend? Of is er een andere berekeningsmethode?

Mevrouw Esser: Ik heb de berekeningsmethode heb ik uitgelegd in de mail die via de raadsgriffie naar u toegekomen is. En we houden inderdaad rekening met areaaluitbreidingen. De areaaluitbreidingen voor de woningen, die hebben bijvoorbeeld in het kader van de groeiambitie, die zijn reeds verwerkt in de begroting. Dus daar hebben we dus ... Zitten die al verwerkt in de gewenste OZB-opbrengsten. Voor de niet-woningen is het bepalen van de WOZ-waarde en dergelijke, dat is een hele lastige materie. Wat we daarbij hebben gedaan, is dat we periodiek gaan we daarbij de areaaluitbreidingen, maar het zou natuurlijk in theorie kunnen het natuurlijk ook zijn areaalverminderingen, die brengen we inderdaad periodiek in beeld. En het idee is dat we, hoe meer areaal hebben, inderdaad hoe meer OZB-opbrengsten we hebben en vice versa.

De heer 't Lam: Oké, ook dit antwoord is helder. En ook daarbij stel ik vast dat we zowel afwijken van de bestaande verordening als de verordening zoals die er nu ligt. Want er wordt niet gesproken bij niet-woningen dat we dat periodiek doen, maar daar staat in dat we dat gewoon jaarlijks doen. Ook dat zal ik dan bij de commissie bestuur aan de orde stellen. Dank u, voorzitter, dat was mijn inbreng bij de nota.

De voorzitter: Nou, ik vond het ook wel genoeg, mijnheer 't Lam. Nee hoor, grapje. Even kijken. Want ik hoorde mijnheer Van der Meer hoorde ik eerder al dat hij nog meer wilde zeggen dan alleen de vraag die hij had. Mijnheer Van der Meer, ga uw gang.

De heer Van der Meer: Nou, het was grotendeels een reactie op mevrouw Van den Bergh. Die zei dat ze straks nog wat over de vrijstellingen, of de kwijtscheldingen ging zeggen. Maar ik wil nog één zin aan mijn inbreng toevoegen. En ik vind het op zich wel logisch dat die kwijtscheldingsregelingen bij het sociaal domein worden ondergebracht. En als dat budgetneutraal gebeurt, om het zo maar te zeggen, dan heb ik daar geen moeite mee. Dat is het.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van den Bergh, had u nog een nabrander?

Mevrouw Van den Bergh: Nou, dan kan ik ... Ja, voorzitter. Dan kan ik ook over die kwijtscheldingen. Want ik weet niet of we er dan verder nog over komen te praten. Ik

zou ervoor zijn om verder het in bestuur en middelen te doen, omdat we dan op de inhoud kunnen ingaan. Maar dan heb ik toch nog even een technische vraag over die kwijtscheldingen. Niet zozeer over die budgetoverheveling, als wel de reden om die kwijtschelding in te trekken van de aanvragen voor sociale huurwoningen, als ik het zo even mag zeggen. Dat is omdat veel van die aanvragen niet gehonoreerd worden uiteindelijk. Maar dan hebben ze toch, begrijp ik, wel die kwijtschelding gehad. Dus dat vond ik ... Is daar nou niet een ander systeem voor te vinden? Dat je bijvoorbeeld al weet of iemand wel of niet in aanmerking komt, zeg maar, voor voorrang, laat ik het zo zeggen, om die aanvraag te doen voor voorrang voor een sociale huurwoning. Is dat niet op een handigere manier te kijken of iemand daarvoor in aanmerking komt? En zo ja, dan kan hij kwijtschelding krijgen.

De voorzitter: Even, mevrouw Van den Bergh. Volgens mij gaan we nu wel via een hele grote bocht eromheen.

Mevrouw Van den Bergh: Oké.

De voorzitter: En vind ik dat niet zozeer over de tariefstelling en dergelijke in de nota gaan.

Mevrouw Van den Bergh: Oké. Nou dan wordt dat ook naar bestuur en middelen.

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Van den Bergh: Als dat ...

De voorzitter: Ja, nou ja, goed. Mits dat het te combineren is natuurlijk met de bespreking van de nota. Want dit is ...

Mevrouw Van den Bergh: Nou ja, het is onderdeel van. Het is een voorstel van de nota lokale heffingen om die kwijtschelding zeg maar niet meer te doen. Maar ons argument is niet zozeer dat in de regio dat dan niet wordt gedaan. Dat is voor ons geen argument. Maar meer of je niet de systematiek zeg maar ... Omdat veel mensen zeg maar blijkbaar die kwijtschelding krijgen en eigenlijk niet in aanmerking kwamen voor die aanvraag. Laat ik het zo zeggen. Maar ...

De voorzitter: Ja, ja. Maar dat is dan nog net iets anders als wat u daarnet zei.

Mevrouw Van den Bergh: Oh.

De voorzitter: Maar goed, prima. Mijn volgende vraag is dus ... Ik weet niet of mijnheer Oostenrijk nog iets heeft. Anders zou mijn voorstel zijn om ... Maar dat moet u natuurlijk beslissen met elkaar. Of u dit stuk in bestuur en middelen wilt bespreken. Volgens mij dus wel. Ik wil alleen van u dan wel concreet horen op basis waarvan. Dus waar u de bespreking op wilt richten, zodat dat dan even een, ja, een wat meer gestructureerde bespreking kan worden. Wat zou daarvoor een politieke vraag kunnen zijn? Maar ja, ik wil natuurlijk eerst wel weten of iedereen het steunt om het te bespreken. Mijnheer 't Lam in ieder geval.

De heer 't Lam: Ja, voorzitter. En ik vermoed dat we ook eerst artikel 40-vragen gaan stellen, omdat ik merk dat het college afwijkt van de huidige verordening door aanslagen op te leggen bij gebruikers niet-woningen, waarbij de leegstand wordt verdisconteerd. Dat staat niet in een verordening. Daar willen we helderheid over hebben. En ik krijg van Esser, heeft ze mij keurig toegezegd, nog even te horen hoe het met de BBV zit. Dus ik weet nog niet goed of dat dan ook aan de orde gesteld moet worden. Dat hangt van haar antwoord af.

De voorzitter: Ja. Zullen we dan met elkaar afspreken dat we eventuele vragen ... Nee, mijnheer Oostenrijk, dat klopt. Wij zijn hier niet politiek, maar in bestuur en middelen wel. Dat we eventuele technische vragen die er nog zijn, zoals van de heer 't Lam, dat hij dingen in de verordening mist, enzovoort, dat we die stellen op een zo kort mogelijke termijn. Dan kan dat uitgezocht worden. We hebben de komende twee weken in ieder geval toch geen ruimte, want volgende week bespreken we de NBC's in bestuur en middelen. En de week daarna hebben we raad. Dus de eerstvolgende keer dat het überhaupt zou kunnen, dat is pas eind juni. Laten we wel afspreken dat als u hier vragen over heeft of extra uitleg over wilt, dat we dat dan uiterlijk bijvoorbeeld, ik kijk even naar de commissiegriffier, volgende week woensdag ofzo doen? Dan kunnen ze eventueel meegenomen worden bij behandelvoorstellen voor de week erna of wat dan ook. Als we nou uiterlijk woensdag de vragen die er nog zijn stellen, dan krijgen we daar antwoord op. En zullen we dan met elkaar afspreken dat als we dan als dit één en ander bij de behandelvoorstellen staat, dat we dan met elkaar kijken aan de hand van welke punten we het gaan bespreken. Ja, u stelt artikel 40-vragen. Ik heb hele leuke nieuwe artikelvragen ontdekt, dat zijn er 39. Dan moet u binnen tien dagen antwoord krijgen. Dus dat kan u ook nog uitproberen, dan wordt iedereen helemaal gek. Even kijken. Zullen we dat zo doen? Dus eerst de vragen, dan kijken wanneer ... Als de antwoorden er zijn komt dat bij de behandelvoorstellen. Dan voegen we dat samen en dan kijken we op dat moment met elkaar aan de hand van welke punten we deze nota behandelen. Dan schaffen we artikel 40 af. Nee, mijnheer 't Lam, ga er nou geen misbruik van maken. Ja, 39 is inderdaad een vraag om informatie, dat is nog weer anders. Maar dan moet u even het regelement van orde uit uw hoofd leren, dat gaat u vast lukken. Ik zie akkoord, prima, akkoord. Dus dat gaan we dan op deze manier doen. Helemaal goed. Dan dank ik mevrouw Esser voor het beantwoorden. Voor de presentatie natuurlijk en het beantwoorden van de vragen.

3. Vaststellen jaarstukken 2020 – Raadsvoorstel

De voorzitter: En dan gaan wij over het volgende stuk op de agenda. En dat is punt 3, dat is het vaststellen van de jaarstukken 2020. En ik stel eigenlijk voor om die bespreking in twee delen te doen. Wij zijn met name benieuwd naar de bevindingen van de accountant en of dit nog gevolgen heeft voor zijn verklaring bij de jaarrekening. En daarnaast wil ik eigenlijk ook iedereen de gelegenheid geven om opmerkingen in kwalitatieve zin te maken op de jaarstukken. En die kunnen dan tevens weer dienen bij het opstellen van de komende verslagen. Ja nou, we zijn dus benieuwd naar de bevindingen van de accountant. Hij zit al in beeld, hij zit volgens mij in een soort ... Nou ja, het lijkt wel een soort schuur of lekke ... Geen idee, iets met hout. Het ziet er gezellig uit in ieder geval. Ik hoop dat zijn woorden net zo gezellig zijn. Ga uw gang.

De heer Steehouwer: Ik hoop het, voorzitter. Ik zit niet in een bruine kroeg, maar ik heb nieuw behang. Dus als je je afvraagt waar zit hij, dan zit ik gewoon in mijn werkkamer. Nou ja, alle gekheid op een stokje. Ik denk dat het het handigste is om aan de hand van met name pagina 5 van het accountantsverslag wat u heeft ontvangen vooraf, door de hoofdlijn van de controle te lopen. Qua observaties de status met elkaar af te stemmen in de zin van, waar staan we. En ook te kijken naar de bevindingen zoals die tot nu toe zijn en wat dat betekent voor de oordeelsvorming. En dan een klein stukje doorkijkje op het tijdpad, met name met het oog op de TOZO-regeling. Even kijken. Dan begin ik links bovenin op pagina 5. We hebben inmiddels voldoende werk kunnen doen, om het maar even zo te zeggen, ten aanzien van de getrouwheid van de jaarstukken. En zoals u ook verder ook in het verslag heeft kunnen zien, hebben we qua bevindingen niet zodanig grote bevindingen dat we voor getrouwheid tot een afwijkend onderdeel verwachten te komen. [...] over rechtmatigheid, dat is de tweede bullet, en dat zie je ook nader toegelicht op pagina 10. Maar ik zal u niet in de war sturen, dus ik blijf even hangen bij pagina 5. Je ziet met name een aantal reclassificaties wat in die jaarrekening had moeten worden verwerkt maar wat niet is gebeurd, leidt tot rechtmatigheidsfouten. Een grote daarvan is de verwerking van de TOZO-afrekening. Die is eigenlijk pas heel laat is die vanuit de regio, ja, duidelijk geworden wat daarvan de omvang is. En toen had u de jaarstukken al vanuit het college ontvangen. Zo zitten er nog een aantal punten in wat met name verschuivingen in de balans zijn. Waar we nog op wachten is de uitslag van de control inhoudelijk op TOZO. Dus steekproeven bij de SND en door onszelf op de rechtmatigheid van de toekenningen betreft dat. En die werken door op basis van de, ja, totale fout per gemeente. Dus voor u, specifieke steekproeven gaat dat dan over. En daarnaast is de controle in de aanbesteding, Europese aanbesteding, nog niet helemaal afgerond. En zoals u op pagina 10 kunt zien, is er nu aan geconstateerde rechtmatigheidsfouten 10,6 miljoen opgesomd. En de grens dat het nog een goedkeurend oordeel blijft is 11,1 miljoen. Dus daar is een vrij dunne grens. En ik denk dat het goed is als u ervan uitgaat dat er uiteindelijk een beperking in ons oordeel wordt opgenomen ten aanzien van rechtmatigheid. Even kijken naar de voorlopige bevinding van [de] aanbesteding, terugkijkend naar de ervaring op dat vlak die we vorig jaar hebben gehad. En misschien herinnert u zich dat nog. Maar op het moment dat je contracten ten onrechte niet hebt aanbesteed, en die contracten lopen door in het nieuwe jaar. Ja, dan zijn ze in het nieuwe jaar ook nog fout. Dus bij iedere aanbesteding zit altijd een groot deel van de fouten wat ook in het volgende jaar nog actueel is. Verder hebben wij natuurlijk in onze controle vastgesteld in hoeverre de jaarstukken voldoen aan de BBV. Een afkorting die al eerder vanavond langskwam, besluit, begroting en verantwoording. Dat is het geval. Wij hebben vastgesteld dat de WNT, Wet normering topinkomen, ook is nageleefd. Dat geldt voor de salarissen en de vergoeding die aan de griffier en de gemeentesecretaris zijn vergoed. En we hebben een shisha controle uitgevoerd. Dat is een controle op alle specifieke regelingen. Die ziet u als bijlage ook bij de jaarstukken zitten. Wat daar nog goed is om te weten, is dat het aantal shisha regelingen fors is uitgebreid ten opzichte van volgend jaar. Dat is een landelijk beeld. En de rijksoverheid die heeft steeds meer de neiging om allerlei dingen bij u als gemeente te beleggen, waar u ook nog wel eens geld voor krijgt, en dat dan moet gaan besteden. Dank u wel, mijnheer Bakker. En wat je bijvoorbeeld ziet, is dat de compensatie van ouders die slachtoffer zijn van de kindertoeslagaffaire, de uitvoering

daarvan wordt natuurlijk bij de gemeentes neergelegd. Nou, dat is maar een voorbeeld. TOZO is een shisha regeling. Dus het aantal shisha regelingen dat heeft echt wel een forse scope uitbreiding met zich meegebracht die ook wel tot wat extra kosten zal leiden in de tijdelijke afrekening. Als we naar het blok midden boven gaan, dat zijn de aandachtspunten die wij voor u hebben opgesomd voor 2021. Dat zijn eigenlijk ontwikkelingen met de regelgeving waar we u op willen wijzen. Maar ook observaties die we tijdens de controle hebben gedaan, waarvan we zeggen, het zou goed zijn dat u daarmee aan de slag gaat. Die loop ik één voor één met u door. Er komt natuurlijk nogal wat op u af als het gaat over de overheveling van taken en mensen en verantwoordelijkheden vanuit de GR Drechtssteden naar u als servicecentrum gemeente. Het heeft ook heel wat aspecten hè, zowel juridische als qua bedrijfsvoering als qua begroting, P&C-cyclus. Maar ook zeker als het gaat over een stuk beheersing van transactiestromen, rechtmatigheidsgetrouwheid en de impact daarvan ook op de IT-organisatie. En daar vragen met name aandacht voor. U weet dat wij op de achtergrond zijn aangehaakt op het hele traject en dat we ook, nou ja, gesprekken voeren met de betrokkenen om te zorgen dat, ja, er tijdig gespard kan worden, ook eventuele aandachtspunten die nog buiten beeld zijn gebleven. Dat is vooral in het kader van natuurlijk advies. En de opmerking die wij hier met name maken gaat meer over de, ja, de harde zaken in de zin van het goed inregelen straks in die organisatie. In het verlengde daarvan de invoering van rechtmatigheidsverantwoording. Die heeft natuurlijk ook straks last van die overheveling, om het maar zo te zeggen. Maar ik heb hem hier vooral opgenomen vanwege de activiteit. Wij hebben daar al eerder een keer met u over gesproken. En de stand van vandaag is dat het nog steeds geen wet is. De wetsbehandeling in de Tweede Kamer is nog een keer uitgesteld en is over de zomer heen getild. En naar verwachting wordt ergens midden juni wel een besluit genomen of 2021 nog wel het jaar van invoering blijft. Het is nog steeds hoe het in de concept wettekst staat. Er wordt gefluisterd dat dat naar 2022 gaat, ook gezien het continue uitstel. En wij hebben de oproep gedaan om vooral door te blijven gaan met de voorbereiding die u al heeft ingezet, de organisatie. En eigenlijk dat extra jaar gewoon te pakken om goed voorbereid te zijn en straks vanaf 1-1-22 goed aan de slag te kunnen. Punt drie en vier pak ik even samen. Er zijn stappen gezet naar aanleiding van de controle van volgend jaar in de zin van kwaliteitsaanlevering, voorkomen van controle verschillen, dat soort zaken. Ja, we zien daar nog ruimte voor verdere verbetering. Proces is op zich goed verlopen, zeker als je rekening houdt met alle coronaperikelen, thuiswerken en de vertraging die dat weer met zich meebrengt. En de afspraak met de organisaties gemaakt om daar ook weer een goede evaluatie van te doen om het nog weer strakker te kunnen doen in het volgende jaar. En hier ziet u als vijfde puntje nog staan, tijdig actualiseren onderhoudsplan sportboulevard. Die kan nog komen te vervallen. We zijn een beetje aan het kijken, wat was nou het laatste jaar dat het onderhoudsplan is geactualiseerd. En dat gaat met name om de BBV-termijnen. Het BBV schrijft voor dat een onderhoudsplan die aan een voorziening ten grondslag ligt, niet ouder mag zijn dan 5 jaar. En dat is het in elk geval sowieso nog niet. En de vraag is even, is hij in 2015, '16 zeg maar geactualiseerd en vastgesteld, of was het in 2019. Nou ja, dus nogmaals, het kan zijn dat die weg komt te vallen. Is nog niet fout, is wel een aandachtspunt. Zorg dat die actueel is en anders blijft. Rechtsboven ziet u een korte resultaatanalyse. Dat doen we altijd om, ja, beoordeling te doen op de accuratesse zeg

maar voor uw begrotingsproces. En op het moment dat je een relatief forse afwijking hebt in het resultaat ten opzichte van de begroting, dan kan dat duiden op, nou ja, niet al te accurate inschatting in de begroting. Nou, u ziet hier een vrij forse afwijking staan. Die 26 miljoen moet je afzetten tegen de totaal begrootte lasten. Nou, dan zie je een vrij groot getal staan. Wij hebben daar doorheen gekeken van, waar zit dat nu in? En bijvoorbeeld het grondbedrijf heeft een behoorlijk positief resultaat. Maar daarnaast ook gewoon de onvoorspelbaarheid van de COVID-impact heeft hier de nodige sporen nagelaten. Dus wij zien dit niet als een rode vlag van hé, hier gaat het niet goed. Wij zien eigenlijk een goede verklaring voor deze afwijking. Links onder ziet u een aantal observaties ten aanzien van grondexploitaties sociaal domein. Niet zozeer bevindingen, dus ik stap daar eventjes overheen. TOZO kom ik straks nog op. En dan weer daaronder de belangrijkste bevindingen. Wat daar zeg maar met name opvalt, is dat er een aantal verschuivingen in de balans niet helemaal ... Ja, of eigenlijk presentaties in de balans niet helemaal op de goede plek staan. Dat noemen wij reclassificaties. Dus dat is meer een verslaggevingstechniek. En daarnaast is er sprake van een tweetal steekproeffouten die je vervolgens ook moet extrapoleren, en dat leidt dan tot best wel grote getallen. Kun je niet corrigeren, wil ik wel benadrukken. Dus zo'n fout moet je gewoon accepteren, omdat je daar ... Ja, het enige wat je kunt is je steekproef uitbreiden. Maar ja, de kans is groot dat je eenzelfde foutfractie aantreft. Dus het is logisch dat die als ongecorrigeerde fout staan. En bij één geval ging het om een factuur van ongeveer €60.000. Die was geactiveerd, maar dat was niet een te activeren uitgave, dat ging meer om licentiekosten. En de 3,6 miljoen, die extrapolatie, dat gaat over prestatielevering die ten grondslag ligt aan inkoopfacturen. Hadden we vorig jaar ook. Is er aan de hand van facturen onvoldoende vastgesteld door ons op basis van documentatie dat de prestatie is geleverd. Ja, dan moet je je afvragen, kunnen we nog documentatie krijgen of moeten we hier de streep trekken? We hebben geen aanleiding om te veronderstellen dat dit ten onrechte betaalde facturen zijn, dat vind ik wel belangrijk om te benadrukken. Maar we hebben de overweging gemaakt van, ja, de ruimte is er in de materialiteit, dus laten we het hierbij laten. Dat zijn wat mij betreft de belangrijkste bevindingen, even exclusief TOZO. En dan ziet u rechtsonder nog ratio weerstandsvermogen. Misschien is het wel aardig om even met u door te scrollen naar pagina 15. Daar ziet u een aantal, ja, wat zijn het, diagrammetjes, grafiekjes. Ik weet niet wat de goede omschrijving is. Het is eigenlijk gewoon een dashboard. En daar zijn de belangrijkste kengetallen in opgenomen. Ietsje verder nog, Arco. Nog één. Ja, dank je wel. Dit zijn de belangrijkste kengetallen. Ja, wat echt wel heel opvallend is, dat zijn de twee linker plaatjes, -6%, -8% schuldquote. Ja, een negatieve schuldquote, we zien het vaak in gemeenteland. Maar ja, dat is, ja, een uitzonderlijke situatie dat jullie gewoon een positieve financieringsbalans hebben, als je het zo stelt. Ja, en dat heeft natuurlijk ook met name te maken met ENECO-middelen die zijn vrij gekomen, een stukje herfinanciering. Maar eigenlijk de hele balans is daardoor, door die ENECO-deal flink opgeschud. Solvabiliteit van 68%, ongekend. Grondexploitatie ratio was vorig jaar ook laag, is het nog steeds. En dat laat met name zien dat eigenlijk het restrisico heel goed op te vangen is binnen de begroting. En dan als laatste de structurele exploitatieruimte, dat is zo'n struikelwoord. 1,8%. En dat is eigenlijk wel iets waar ik ook de vinger bij wil leggen. Wat je bij veel gemeentes ziet is eigenlijk best wel een sterke financiële positie. En dan bedoel ik echt de balans. Dus het eigen vermogen,

solvabiliteit, schuldquote. Nou dat ziet u hier in het bijzonder. Maar daar tegenover staat dan vervolgens de exploitatie. En dan is er eigenlijk maar een heel dun lijntje tussen de structurele baten en de structurele lasten. Dus op het moment dat de structurele lasten met meer dan 1,8% stijgen, heeft u eigenlijk al een structureel begrotingsexploitatie tekort. Dus dat is eigenlijk een heel dun lijntje waarop het college, en daarmee onze raad ook, moet manoeuvreren om daar binnen te blijven en dus ook een langjarig en gezonde exploitatie te kunnen presenteren. En op de volgende sheet ... Ik heb daar nog even een knipspel uit onze benchmark gemeentes opgenomen. Sheet 16, Arco. Daar scoorde ... En ik meen dat we het in de vorige auditcommissie ook al hebben genoemd hoor, maar ik benoem het nog maar eventjes hier. We staan als derde gemeente 100.000+ qua sterke financiële positie op basis van de cijfers van 2019 in onze landelijke benchmark. Stabiel ten opzichte van 2018. En het zou me niet verbazen als daar nog een shuffle komt voor 2020 met de ENECO-middelen, want anders is het daar op zijn plaats om daar met stip op één te komen, zou ik bijna zeggen. Dus daar zal ik eens een lans voor breken bij mijn collega's die deze benchmark maken. Even kijken, [...] heb ik genoemd. Ja, TOZO wil ik nog wel even in het bijzonder aanstippen. Even terug naar laat vorig jaar, Tijdelijke Ondersteuningsregeling Zelfstandig Ondernemers, staat TOZO voor als afkorting, in het leven geroepen door het kabinet als overbrugging van de corona-lockdown. Zonder heel veel regelgeving geïntroduceerd. Een minister op bezoek bij de sociale dienst om vooral aan te sporen om snel bij te betalen. Kortom, een situatie waarin vooral gestuurd werd op snelheid. Dat is ook de keuze die is gemaakt in de regio: aanvragen zo snel mogelijk uitbetalen. Dus een eerste stem op de aanvraag en vervolgens voorschot uitbetalen. Een regeling die als regel nieuw was aangekondigd, maar gaandeweg heel 2020 tot aan maart, april zo'n beetje 2021 nota bene zijn de regels rond om 'hoe moet je nu die sub-TOZO verantwoorden?' blijven bewegen. Zeer onduidelijk, steeds strenger, nota verwachte accountantscontrole met heel veel onduidelijkheden en niet-logische redeneringen, enzovoort. Dat heeft nogal het nodige betekend ook in de voorbereiding bij de sociale dienst, om dit te kunnen verantwoorden. Door de snelheid waarmee natuurlijk tot uitbetaling is overgegaan kunt u zich ook voorstellen dat met de aanscherping van regels in de periode daarna ook nog wel het nodige reparatiewerk qua dossiervorming nodig was. Dat heeft dus de afgelopen pak hem beet drie maanden een zeer grote effort gevraagd van de SDD. Dat is in nauwe samenspraak met ons ook gebeurd. Als het goed is komt aan het eind van deze week een definitief beeld van de fouten en onzekerheden die voor de gemeente Dordrecht meetellen in de foutenevaluatie, waar we starten met ongeveer dertig, veertig procent fout is het foutpercentage meer als drastisch gedaald naar lager dan tien procent. Dat is wel even de sneak preview die ik wil geven. Preciezer ga ik het nog even niet zeggen, maar het ziet er wel positiever uit dan een maand of twee terug. Dat even qua fouten en onzekerheden. Er zit nog een andere kant aan: u heeft van het Rijk een voorschot ontvangen, uit mijn hoofd gezegd was dat een miljoen of twintig, ik moet het even uit het hoofd doen. Als we kijken naar de aanvragen, daadwerkelijke uitkeringen, zat er nog wel een behoorlijk gat tussen – een miljoen of zes, zeg ik even uit mijn hoofd – en dat betekent eigenlijk een terugbetaling van het voorschot aan het Rijk. Door al die schuivende en bewegende panelen is eigenlijk pas heel laat duidelijk geworden wat nu precies de verhouding was tussen voorschot en aanvragen. Dus in de jaarrekening die u 18 mei is aangeboden is het volledige voorschot als last en als baten verantwoord, wat

dus met de kennis van vandaag niet goed is. De vraag die nu nog boven de markt hangt is: is nu het verschil drie miljoen, vier miljoen, vijf miljoen of zes miljoen? We weten het nog niet precies en dat betekent dus ook dat in de foutevaluatie van de rechtmatigheid dat nog een punt is wat nu op drie miljoen staat voorlopig, maar wat nog kan gaan wijzigen. Dat heeft geen vertrouwenseffect, maar wel een rechtmatigheidseffect. Dus de waarschuwing die ik u aan het begin gaf: het ziet er naar uit dat het een verklaring met beperking wordt. Wat betreft die rechtmatigheid wil ik nog wel een keer benadrukken: die zit ook echt wel op het aspect TOZO en een aantal reclassificaties. Dan qua tijdspad, want dat is ook echt nog wel een tijd spannend geweest. De jaarstukken staan geagendeerd voor 22 juni, heb ik begrepen, voor vaststelling. Als pas eind deze week echt definitief duidelijk wordt wat de getallen zijn, dan staat de druk er met name bij ons voor het dossier vol op om daar ook de afwikkeling in het dossier voor te realiseren. Ik heb niet de indruk dat we 22 juni niet gaan halen, maar de controleverklaring zal ook niet heel veel voor 22 juni liggen. De afspraak die we gemaakt hebben met het college, de portefeuillehouder en de ambtelijke organisatie is dat we zodra we de definitieve foutevaluatie hebben in elk geval aankondigen wat het definitieve oordeel gaat zijn, zodat dat in elk geval zo snel mogelijk ook kan worden gecommuniceerd met u. De papieren bevestiging, zal ik maar zeggen, in de vorm van de controleverklaring, daar kunt u van uitgaan dat die er op 22 juni gewoon komt. Wat mij betreft, voorzitter, is dit mijn toelichting. Ik ben uiteraard bereid tot het beantwoorden van uw vragen.

De voorzitter: Oké. Dan is mijn vraag aan de commissieleden wie er een vraag heeft. Kijk, mijnheer Van der Meer. Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. De heer Steehouwer heeft een aantal keren de formulering 'een verklaring met beperkingen' gebruikt. Dat klinkt als een standaardformulering. Ik wil hem graag vragen wat dat precies betekent en welke consequenties dat kan hebben.

De heer Steehouwer: Maken we eerst een rondje, voorzitter, of vraag voor vraag?

De voorzitter: Nee, doe maar gelijk beantwoorden.

De heer Steehouwer: Ja? Prima. Een verklaring met beperkingen is inderdaad een standaardzaak in accountantsland qua oordeel. Je hebt een goedkeurend oordeel, dat is als de fouten onder de tolerantie blijven, je hebt een beperking als de fouten tussen de één en drie procent blijven van de begroting en u krijgt een oordeelonthouding als het meer is dan drie procent qua fouten. Misschien goed om even voor uw duiding naar pagina tien van het accountantsverslag te scrollen. Dan ziet u ook even die 1 procent zijn de 11,1 miljoen op de 3 na onderste regel in de tabel. In de donkergrijze balk daarboven ziet u 10,6 miljoen staan aan beeld op dit moment van de rechtmatigheidsbevindingen. Dus op het moment dat de 42 vakjes zijn ingevuld en TOZO duidelijk is, is die 10,6 miljoen waarschijnlijk een ander getal en de waarschuwing die ik aangaf is, de kans is vrij groot dat die 10,6 miljoen straks meer is dan 11,1 miljoen. Dat is even, de grens van 1 procent is 11 miljoen, dus dan zitten we daarboven, komt u als vanzelf in een controle-verklarende beperking. Wat betekent dat? Dat dus niet alles conform de regelgeving heeft plaatsgevonden. Dat lichten wij toe in de

controleverklaring. Uw vraag over consequenties, dat heeft in principe geen consequenties voor bijvoorbeeld het toezicht bij de provincie of ministerie of voor bevoorschotting. Gemiddeld genomen heeft ongeveer vijftien procent van de gemeentes in het land een niet-goedkeurende controleverklaring jaarlijks, wat ook wel overwegend door EU-aanbestedingsfouten komt. Dan heeft u dit ook een keer, om het maar even zo te zeggen. Ik verwacht niet eens dat u daar vragen over gaat krijgen vanuit de provincie of ministerie eigenlijk.

De heer Van der Meer: Dank u.

De voorzitter: Oké. Dank u wel. Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Voorzitter, ben ik in beeld? Ben ik hoorbaar?

De voorzitter: Uw achtergrond wel.

De heer 't Lam: De achtergrond wel, ja. Dat zag ik ook. Dan moet u het alleen maar even met de achtergrond doen.

De voorzitter: Nou, vooruit.

De heer 't Lam: Ik weet niet hoe het komt. Even een vraag over knelpunten die ik gelezen heb in het accountantsrapport. Knelpunt één gaat over de integratie die er aankomt voor de GRD-taken en knelpunt vier is dat zaken eerder gesignaleerd hadden moeten worden intern, om het kort samen te vatten. Dan is mijn vraag aan de accountant, die een aardige kijk op de organisatie heeft, naar ik aanneem: is Dordrecht wel klaar voor de integratie met alle taken die we vanuit de Drechtsteden erbij krijgen?

De heer Steehouwer: Misschien goed om eerst eventjes nog wat nadere duiding te geven op aandachtspunt vier, want dat gaat met name over het opstellen van de jaarstukken, dus van de jaarrekening: waar staan welke getallen en is het conform BDV? Daar zit eigenlijk de achtergrond van dat aandachtspunt, is dat wij zeggen: er zitten aantal bevindingen nu in de rapportage waarvan wij eigenlijk vinden dat de organisatie dat zelf ook had kunnen voorkomen door een kritische BDV-toets om de jaarstukken te doen. Dus dat is meer de groeiruimte die wij zien in het kader van een stuk verslaggeving. Uw vraag die u eigenlijk aan punt één en vier koppelt is: is Dordrecht klaar voor uitbreiding van haar takenpakket? Ik denk dat het goed is om dan ook de managementletter in uw overweging mee te nemen, want daarin rapporteren wij ook over de kwaliteit van de interne procesgang binnen de organisatie. Daarnaast is er sprake van een vrij bijzondere interne controleafdeling, die ook allerlei toetsingen achteraf doet. Als ik dan door oogharen naar de bevindingen kijk die we nu hebben gerapporteerd zitten er eigenlijk weinig bevindingen in die vanuit een onjuiste procesgang bijvoorbeeld zijn veroorzaakt. Want dan hadden er bijvoorbeeld veel meer fouten gestaan bijvoorbeeld op prestatielevering, want dan is gewoon de archivering niet op orde van een inkoopfactuurcontrole en dan zou je ook veel meer fouten hebben. Dus gevoelsmatig en ook mede op basis van de managementletter is mijn inschatting dat procesgangen binnen de organisatie van een voldoende niveau zijn. Wij adviseren daarin

wel betere vastlegging te maken van datgene wat in het proces gebeurt, waardoor wij ook kunnen toetsen dat zaken goed gebeuren in het proces in plaats van achteraf. Daarnaast speelt natuurlijk ook een rol dat de taken die naar uw gemeente toekomen, dat is eigenlijk, ik noem het even oneerbiedig een stekker bij de GRD eruit, een stekker bij de gemeente Dordrecht erin en daar komen mensen bij eigenlijk die worden overgeheveld met de taken die ze al deden. Dus gevoelsmatig is het risicoprofiel op procesniveau zal niet heel erg veranderen doordat de mensen die dat moeten gaan doen ook meekomen en die taken uit ook voeren. U staat op mute.

De heer 't Lam: Dank u voor het antwoord. Ik ben overigens weer in beeld, voorzitter, geloof ik. Ik ben blij te horen dat het een kwestie is van overkomen van mensen, die gaan hun taak dus gewoon onder de naam van Dordrecht voortzetten. Ik heb daar gisteren een discussie over gevoerd, die ga ik niet opnieuw voeren, maar het college gooit daar nogal wat communicatiekosten tegenaan. Maar dat is even buiten de orde. Dank u.

De voorzitter: U kan het toch maar stiekem gezegd hebben, mijnheer 't Lam. Mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ik zal het kort houden. Het aantal steekproeven dat jullie genomen hebben uit het totale aantal wil ik graag weten. Daarna eerst dank voor de presentatie, het was duidelijk. Ik denk ook dat ik de concept-accountverklaringen nu al een paar jaar meemaak, dat duidelijk is. Het was wel fijn geweest – maar dat is meer denk ik aan de griffie – dat we dat ook vorige week hadden gehad bij de bespreking van de jaarstukken 2020 in de commissie Bestuur en Middelen. We zijn blij dat in het dashboard alles op groen staat en dat we toch wel een financieel gezonde stad zijn. Eigenlijk is mijn vraag hoeveel steekproeven jullie genomen hebben uit het totale aantal.

De heer Steehouwer: Wij doen best wel een aantal steekproeven op verschillende posten. Bijvoorbeeld de inkoopfacturen, dan moet u denken aan ongeveer – ik heb het dossier er even niet naast gehouden – maar ergens tussen de tachtig en honderd inkoopfacturen, puur op prestatielevering van overige goederen en diensten. Daarnaast natuurlijk uitgaven van bijvoorbeeld grondexploitaties, investeringen. Dat zijn allemaal posten waar wij ook steekproeven op doen en dat is eigenlijk afhankelijk van de omvang van bijvoorbeeld totale investeringen of meerderingen op grex, wat ook het aantal in de steekproeven is. Maar EU-aanbestedingen doen we steekproeven op. Ik denk, heel even grof over de duim, het zouden er zomaar denk ik in de tweehonderd kunnen zijn wat we aan allerlei verschillende soorten steekproeven doen en misschien zit ik dan wel aan de voorzichtige kant. Ik heb het eigenlijk nooit bij elkaar opgeteld, omdat het allemaal verschillende soorten steekproeven zijn.

De heer Wringer: Ja, en het totale aantal facturen die gemeente Dordrecht ontvangt is?

De heer Steehouwer: Ik denk 25.000, ongeveer. Maar misschien kan de ambtelijke organisatie dat nog beter beantwoorden, maar ordegrootte denk ik dat u daar dan wel aan moet denken.

De heer Wringer: Oké. Dank je wel.

De voorzitter: Oké. Dan gaan wij naar ... Of er moet iemand van de ambtelijke organisatie inderdaad zo iets hebben van: ik ga daar nog een antwoord op geven. Anders gaan we eerst even naar mijnheer Wisker. Kijk, eerst Besseling. Kom maar door.

De heer Besseling: Dank, voorzitter. Ik denk dat de inschatting van de heer Steehouwer wel klopt ongeveer. Ik tel ze ook niet jaarlijks, alle facturen, maar dat zal ongeveer in die orde grootte liggen, is mijn inschatting ook.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Wisker.

De heer Wisker: Voorzitter, nogmaals dank. Ik heb in de PowerPointpresentatie – op bladzijde 26 is het, meen ik – bij de exploitatiezaken geeft u aan dat u al in een eerder stadium, dus dan denk ik aan vorig jaar, een aantal aanbevelingen heeft gedaan aan de gemeente Dordrecht. U verbaast zich er eigenlijk over – en ik ook trouwens – dat die aanbevelingen niet zijn overgenomen. Kunnen we hieruit concluderen dat de gemeente Dordrecht niet al te veel doet met uw aanbevelingen? Dat staat er eigenlijk zwart op wit.

De heer Steehouwer: Ik zou het zo zwart-wit niet willen formuleren. Kijk, wij hebben inderdaad vorig jaar deze aanbevelingen gedaan. Wat je terugziet is dat daar echt wel oor voor is, maar ik denk dat u zich ook wel moet realiseren dat je, als je kijkt naar het aantal en de omvang van de grondexploitaties, sommige dingen ook niet binnen een jaar helemaal kunt oplossen. Kijk, wat belangrijk is voor het controleerbaar krijgen van de grondexploitatie is dat uitgangspunten goed onderbouwd zijn. Het zijn eigenlijk twee soorten uitgangspunten, je de uitgangspunten die zijn gebaseerd op marktinformatie, die zijn keurig onderbouwd met een brancherapport, een aanbesteding in die '...', et cetera. Er zijn ook inschattingen die je eigen inschattingen zijn. Die zijn best goed, want we hebben wel ongeveer twee miljoen aan correctie in de winstnemingen naar aanleiding van de controle laten verwerken, maar om nou te zeggen dat dat wereldschokkend is, dat valt ook wel mee. Wij hebben een einddiscussie gehad over de uitgangspunten die nu zelf zijn ingenomen, alleen om uiteindelijk die conclusie te trekken kunnen we niet een aantal documenten door om te zeggen: dat snappen we. Dus daar moet je gesprekken voor gaan voeren met de organisatie. Dat is een aanbeveling die we doen, dus dat zit niet zozeer in de kwaliteit van wat eronder ligt, maar meer de toetsbaarheid. Is dat een hoge urgentie? Ik denk dat het op zich meevalt, maar het helpt natuurlijk wel. Een ander deel is met name de verkoopkant, we hebben vorig jaar geadviseerd om taxatiebeleid te formuleren, waarin u zegt: we hebben een actualisatie gedaan. Op het moment dat de realisatie te veel buiten bandbreedte komt dan kan dat een signaal zijn dat je actualisatie niet goed is en dat je moet taxeren. Er is een start gemaakt met dat beleid, het is alleen nog niet af, dus voor dit jaar hebben we leidend kunnen toetsen. Wat we wel hebben kunnen meenemen in de controle is dat alles is getaxeerd in 2020. Dus het was een controle andermaal van een goede basis om het controleerbaar aan te bieden, maar het is nog niet compleet afgerond wat er vorig jaar is aanbevolen. We zien wel dat men is daarmee doende, maar niet alles heeft de hoogste prioriteit en dat begrijp ik ook wel weer.

De heer Wisker: U heeft goede hoop.

De heer Steehouwer: Ja.

De heer Wisker: Oké, helder. Dank je wel.

De voorzitter: Oké. Verder zie ik niemand die een vraag heeft. Ik wil eigenlijk van de commissie weten of ... Kijk, als u helemaal niks meer heeft kunnen de jaarstukken als hamerstuk naar de raad. Dat hangt dus geloof ik even af van die goedkeurende verklaring, maar ik begreep van de accountant ... Nee, want ik wou dus zeggen, want ik begreep iets van dat het definitieve oordeel voor die tijd wel bekend is, toch?

De heer Steehouwer: Misschien nog even goed om dat te benadrukken inderdaad. De afspraak die we met het college hebben gemaakt is dat de jaarstukken niet meer worden aangepast. Dus waar het wachten nu op is, is dat wij de EU-aanbesteding hebben afgewikkeld en TOZO is afgewikkeld. Daarmee is dan die foutevaluatie definitief en kunnen we ons oordeel formuleren. Dat is eigenlijk het enige, tussen aanhalingstekens, wat nog moet gebeuren. Dat ligt hoofdzakelijk aan onze kant en bij de SEB en een stukje bij Dordt en dan is er een EU-aanbesteding. Mijn verwachting is dat het gewoon voor of op 22 juni tot een controleverklaring leidt en het oordeel is nog even ongewis, maar de kans is groot dat dat een beperking in ons oordeel wordt ten aanzien van rechtmatigheid. Dat is de boodschap die ik in gedachten heb en welk oordeel het ook wordt, de jaarstukken worden toch niet meer aangepast.

De voorzitter: Oké, prima. Dank u wel. Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Voorzitter, toen we met dit agendapunt begonnen stelde u voor om het in twee stukken te doen: de presentatie van de heer Steehouwer met vragen daarover en daarna om de reactie van de commissie op de jaarstukken te vragen.

De voorzitter: Ja, u heeft helemaal gelijk, u heeft helemaal gelijk.

De heer Van der Meer: Ik wilde, in elk geval vanuit de rolopvatting dat de auditcommissie zich over de kwaliteit van de informatie moet buigen, daar een aantal opmerkingen over maken, als u dat goedvindt.

De voorzitter: Dat vind ik goed. Dat vraag ik dan ook nog aan de anderen daarna. Wel met de opmerking erbij dat ik hoop dat u dat zo veel mogelijk beperkt tot inderdaad opmerkingen. Mijnheer Van der Meer, gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Ten eerste, geïnspireerd door de eerste technische vraag van de SP, zou ik inderdaad het heel gewenst vinden dat in de jaarstukken een beeld wordt gegeven van de totale afwijking tussen de begroting en de realisatie. Met vervolgens een antwoord op de vraag waar die verschillen vandaan komen. Er wordt nu vaak geconstateerd dat er verschillen zijn, maar er wordt geen toelichting bij gegeven waardoor die verschillen zijn ontstaan. Dus de oorzaken van de afwijkingen zou naar mijn mening gemeld moeten worden. Dan staan er bij de programma's heel veel groene

plusjes en het informatiegehalte daarvan is niet zo heel erg groot. Om een concreet voorbeeld te geven, één van de voornemens is als volgt geformuleerd: "We stellen ontwikkelplannen op voor de sportparken Krommedijk en Schenkeldijk." Er is, blijkt ook uit antwoorden op vragen die wij gesteld hebben, nog geen ontwikkelplan, maar toch staat er een groen kruisje bij. Zo zijn er meer voorbeelden te geven. Ik zou ervoor willen pleiten om in het vervolg daar een veel gedifferentieerder beeld van te geven, van in welke mate zaken gerealiseerd zijn. Want nu zegt zo'n plusje eigenlijk niks. Tenslotte, ik heb er vaker opmerkingen over gemaakt, is mij steeds minder duidelijk wat het informatiegehalte van de weerstandsratio is. Als je ziet hoe snel die wijzigt op korte termijn dan denk ik: ja, wat zegt dat dan over de financiële robuustheid van de gemeente? Dan hoorde ik de accountant net opmerkingen maken over dat dat iets met Eneco-gelden te maken heeft, maar daar raak ik nog meer door in verwarring, omdat in een eerdere discussie over de weerstandsratio juist is gezegd dat dat alleen over de algemene reserve en de reserve grondbedrijven ging, en niet over de reserve van de Eneco-gelden. Dus ik ben met betrekking tot de informatie over wat nou eigenlijk ons weerstandsvermogen is erg tastend in het duister. Dat zijn mijn opmerkingen, waarvan ik vooral hoop, want ik begrijp best dat dat niet allemaal nu gewijzigd kan worden, maar dat de gemeente dat wel meeneemt in de opstelling van de jaarstukken de volgende jaren, want het informatiegehalte is wat mij betreft te klein om er echt een oordeel en een verantwoordingskarakter aan te kunnen geven. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Ik wou inderdaad opmerken dat het voor dit jaar natuurlijk niet meer veranderd wordt en dat het voor volgend jaar meegenomen wordt. Waarvan akte, dank u wel. Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Voorzitter, de heer Van der Meer heeft al een opmerking gemaakt over de vergelijking tussen de uitkomst van de jaarrekening en de begroting. We doen dat na de begrotingswijziging, om de rechtmatigheid vast te stellen dat het college geen uitgaven doet buiten de goedgekeurde begroting om. Maar ik onderschrijf de gedachte van mijnheer Van der Meer, dat het ook heel belangrijk is dat we als raad kunnen zien: wat is er nu van die vier dagen die we meestal aan de kadernota en twee dagen aan de begroting besteden voor het beschikbaar stellen van de gelden in de begroting uiteindelijk terecht gekomen? Daarvoor is een vergelijking met de oorspronkelijke begroting nodig. Wellicht dat dat dan volgend jaar toegevoegd kan worden. Een tweede verzoek is, wat we krijgen tegenwoordig, de P&C-stukken via een webpagina. Ik kan daar helemaal niet aan wennen, ik ben steeds het spoor bijster en ik had gevraagd: kunnen we als raadsleden er geen PDF van krijgen? Het merkwaardige antwoord was dat de raad besloten heeft geen boekwerk meer te drukken. Maar dat had ik niet gevraagd. Ik ben nu van Harco afhankelijk, onze commissiegriffier, of mijn collega Ronald Portier, om een PDF te krijgen. Overigens vraag ik me af als we alleen een webpagina hebben, of ons archief dan op orde is? Want ik hoop toch dat we over tien jaar nog even in de jaarrekening van 2020 kunnen kijken en dat je dan niet een verwijderde webpagina moet zien op te sporen. Dan mijn laatste opmerking qua duidelijkheid: op grond van het BBV is in de beantwoording op een vraag van ons aangegeven dat de doelstellingen en activiteiten toegelicht worden in het verslag en de bijbehorende baten en lasten vind je dan honderd pagina's verder, al dan niet van een

scherpe toelichting voorzien. Ik vind het jammer dat het college zich verschuilt achter voorschriften in plaats van dat ze kiezen voor duidelijkheid, zodat de raad op een makkelijke manier kennis kan nemen van wat het college gedaan heeft. Ik hoop dat dat in de toekomst ook nog weer eens op een andere manier kan worden ingericht. Dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer 't Lam. Ik weet niet of één van de andere commissieleden nog een opmerking wil maken in kwalitatieve zin? Mijnheer Boersma. Die hebben we helemaal nog niet gehoord vanavond.

De heer Boersma: Nee, dank u. Ik begin rustig. Ik zit altijd bij deze commissie met mijn oren te klapperen, dat ik elke keer weer nieuwe dingen hoor. Dus vandaar.

De voorzitter: O, ja. Dat heb ik ook, hoor.

De heer Boersma: Dat financieel-technisch is altijd lastig, blijft ook lastig. Even naar aanleiding van de opmerking van de heer Van der Meer, want plusjes, minnetjes, er staan uitroeptekentjes en van die mooie v'tjes. Daaronder hangt natuurlijk een tekst en ik vind die tekst, zeker als het gaat om de sportparken, op zich redelijk overzichtelijk, met ook verwijzing naar onderliggend stuk en de behandeling in de raad. Kijk, je kan twisten bijvoorbeeld bij ontwikkelingsplannen sportpark Krommedijk en Schenkeldijk, of dat voldoende gebeurd is om daar een v'tje te zetten. Voor de Krommedijk hebben we natuurlijk niet gedaan wat we wilden uiteindelijk. Maar ik vond juist dat nu de toelichting wat mij betreft ietsje duidelijker is dan de vorige keer. Dus dat wou ik dan nog even opmerken. Op zich de tweede opmerking, dat Pdf-bestand, dat lijkt mij ook best een aardige. Ik vind het ook altijd lastig zoeken. Volgens mij heeft de raad besloten dat er geen gedrukte versie meer komt, maar ik heb ook wel begrepen voorgaande jaren dat een PDF-versie dus ook een crime is om dat vanuit dit bestand te kunnen maken. Maar goed, ik neem aan dat de heer Besseling daar nog wel ons iets over kan vertellen. Dus tot zover even.

De voorzitter: Dank u wel. Iemand anders nog van de commissie? Ik zie verder geen aanvragen meer ervoor in de chat. Dan ga ik toch nog maar een keer een poging doen ... Ja, precies. Dat PDF-document, dat zou nou zo fijn zijn.

De heer Besseling: Voorzitter, dank. Ik zal daar ook nog even op terug komen. Ik wil wel een paar algemene punten nog even maken naar aanleiding van de vragen die zijn gesteld en ook naar aanleiding van wat onze accountant ons heeft verteld. Misschien om bij dat laatste maar even te beginnen. Ik heb niet expliciet de vraag gekregen, maar wellicht speelt die toch bij sommigen in uw hoofd: wat vindt de stadscontrole nou van een mogelijke verklaring met beperking? Ligt die daar nou heel erg wakker van? Daar kan ik een vrij duidelijk antwoord op geven dit jaar: dat antwoord is nee. Wat ik heel belangrijk vind is dat de echt belangrijke punten in het financiële jaarresultaat niet een verkeerd beeld geven richting u. Dus het resultaat wat wij presenteren, dat dat niet heel anders had moeten zijn en dat bijvoorbeeld onze inschattingen op onze grote grondexploitatie, zoals bijvoorbeeld Stadswerven en Dordtse Kil IV, een inschatting van onze verliesvoorzieningen daarop, dat daar geen hele grote fouten in zitten. Als dat nou

oorzaken waren voor een verklaring met beperking dan zou ik dat een stuk vervelender vinden. Nu komt dat, zoals onze accountant eigenlijk ook al aangeeft, met name door TOZO. Dat heeft een aardige historie vanuit het Rijk, zoals wij ook al duiden. Daar zijn wij ook afhankelijk van de sociale dienst natuurlijk, hoe snel en hoe volledig die met hun informatie komen. Dus mocht het op – en dan moet ik het even goed zeggen – op getrouwheid wel een goedkeurende verklaring zijn, maar op rechtmatigheid vanwege een aantal van de genoemde oorzaken niet dan denk ik dat we wellicht u ook als raad, maar ook wij als organisatie, als we wel tijdig en een grotendeels zeer juiste jaarrekening op kunnen leveren na afloop van zo'n coronajaar 2020 ben ik daar helemaal niet ontevreden over. Dus die wilde ik even duiden. Een aantal zaken rond om de formulering van afwijkingen. Ik heb het een keer eerder gezegd: één keer per vier jaar maken wij een belangrijk document voor u aan het begin van een bestuursperiode, dat heet Kiezen, Sturen en Verantwoorden en daar leggen we u een aantal van dit soort belangrijke uitgangspunten voor. Hoe wilt u de komende bestuursperiode in die cyclische producten nou zowel aan de begrotingskant als aan de bestuursrapportagekant als aan de jaarrekeningkant geïnformeerd worden over afwijkingen, doelstellingen en dat soort zaken? Ik hoor uit vragen van een aantal van u dat u daar best wel wat opvattingen over heeft, die soms overigens nog wat divers zijn, dus ik wil opnieuw – ik heb ze zeker gehoord – ik wil u tegelijkertijd opnieuw enthousiast maken voor voorjaar 2022, waarin wij na de gemeenteraadsverkiezingen met een Kiezen, Sturen en Verantwoorden-proces weer uw kant op komen en in cocreatie daar weer wat moois van maken. Als laatste misschien de PDF ...

De voorzitter: Mijnheer 't Lam die wil ...

De heer Besseling: Ah, een vraag.

De voorzitter: ... gelijk erop inhaken, van één keer per vier jaar afspraken maken. Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Voorzitter, de heer Besseling heeft dat inderdaad al vaker genoemd en wij blijven misschien volhouden om eerdere aanpassingen te krijgen. Met wij bedoel ik: de commissieleden die dat af en toe te berde brengen. Ik vind het tijdstip waarop we dat doen, één keer in de vier jaar, niet zo handig. Mijnheer Besseling zegt nu weer: in het voorjaar 2022. Naar verwachting hebben we dan toch wel weer een flink aantal nieuwe raadsleden en die moeten vervolgens eerst warm gemaakt worden of er ook iemand van de fractie in de auditcommissie wil, daar staan de meesten niet bij te trappelen. Heel veel hebben dan niet door waar het om gaat en dan ligt er – met alle respect voor de ambtelijke organisatie, daar wordt tenslotte ook gewerkt – ligt daar een stuk en dan gaat dat zoals met veel stukken in de auditcommissie, dat zal ongetwijfeld vanuit deskundigheid gemaakt worden, denkt men, en laten we dat maar aanvaarden. Maar vervolgens zitten we er vier jaar aan vast. Dus moeten we dat moment niet, bijvoorbeeld tussen kiezen in 2024 en dan 2028, zodat je met wat ervaring daar een beslissing over neemt?

De heer Besseling: Dank, de heer 't Lam. Ik vind dat een interessante optie om eens even over na te denken, ook nog even terug te brengen naar mijn collega's en wellicht

ook college. Wat natuurlijk ook helpt in het vaststellen van zo'n KSV – en dat bedoel ik oprecht niet flauw – maar dat dat inderdaad raadsleden zijn die voor een groot deel ook de periode doormaken. Er zijn nu best wat raadsleden en ook leden in uw auditcommissie die er vier jaar geleden inderdaad nog niet bij waren en drie en twee jaar geleden misschien ook nog wel niet. Nu wel, en daar terecht hun eigen zienswijze op hebben. Maar het is ook wel goed om daar, voor zover u daar invloed op heeft, ook wat – wat is een mooi woord? – ervaring in te laten ontstaan.

De voorzitter: Oké. Wie weet is dat nog wel eens wat leuks om op terug te komen. Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: In aanvulling hierop wou ik toch voor ook wat meer flexibiliteit pleiten. We hebben in deze commissie regelmatig discussies over de kwaliteit van de informatievoorziening en de behoefte aan een bepaald soort van informatie. Dat is denk ik ook juist één van de belangrijke functies van de auditcommissie, om daarover dingen aan te geven. We hebben daar ook met de heer Besseling hele constructieve discussies over gehad in het verleden. Het spijt mij dat ik er de vorige periode nog niet bij was en ik weet niet hoe dat een volgende periode zal zijn, maar ik denk wel dat het goed is om met de inbreng die er is en de vragen die er zijn toch te bekijken: in hoeverre kun je daar in redelijkheid aan tegemoetkomen? Ik denk toch dat een aantal van de dingen die vandaag gezegd zijn toch heel erg redelijk zijn, om die informatie te vragen.

De heer Besseling: Misschien nog een laatste opmerking daarover, voorzitter. Als ik nog hoorbaar ben. Ja, hè? Kijk, ik zou zeker niet zeggen dat hier onredelijke verzoeken op tafel liggen, helemaal niet. Eén van de punten die ik wel, ook namens mijn collega's natuurlijk, naar voren wil brengen, daar heeft u volgens mij al eens over gesproken, is het onderwerp werkdruk. Het lijken soms kleine vragen, niet op alles, hoor, maar op een aantal punten zit er echt een hele wereld van werk achter het soms wat anders formuleren. Nou ontschoot mij het laatste punt wat ik nog wilde maken. Nou, misschien kom ik er zo nog op terug. Maar ik heb u ... O ja, dat wilde ik nog zeggen, dat is er misschien wel eentje voor de auditcommissie in zijn algemeenheid. Wat natuurlijk helpt – en ook weer niet flauw bedoeld – is als de auditcommissie in zijn geheel aangeeft: dit zijn een aantal aanbevelingen en verbeteringen die wij als auditcommissie meegeven aan u als ambtelijke organisatie. Het is soms nu nog wat, op mij komt het soms wat gefragmenteerd over, dat sommige auditcommissieleden daar een duidelijk beeld bij hebben en anderen soms een wellicht wat ander beeld en sommigen mij niet helemaal duidelijk is hoe dat in de collectiviteit gevoeld wordt. Dus daar is wellicht nog in gezamenlijk overleg nog eens een winstpunt maken, hoe we wellicht in de verslaglegging van een auditcommissie of in het rondje wat u met elkaar maakt daar nog wat explicieter aandacht voor vraagt.

De voorzitter: PDF, hadden we die nou al gehad?

De heer Besseling: PDF. Dat is er één die ik van meerdere mensen heb gehoord en daarop ga ik niet zeggen nu, dat vind ik ook een beetje flauw, 'we hebben besloten dat we dat niet gaan doen' of 'dat brengt heel veel werk met zich mee'. Ik denk dat het laatste wel zo is, maar ik neem het echt terug als serieus verzoek, want het komt echt

een paar keer bij verschillende mensen terug, dus daar moeten we naar gaan kijken in ieder geval.

De voorzitter: Ja, en dat is met name, tenminste mijn ervaring – dat ga ik dan maar even zeggen, ik zit hier ook normaal gesproken als deelnemer – maar is dat ook het zoeken beperkt is. Dus het is niet zo dat als je een woord intikt je dan heel makkelijk, dan krijg je wel wat resultaten, maar dan moet je nog steeds alles doorakkeren totdat je ergens bent. Als dat nou anders zou werken, zoals je dat bij een PDF bijvoorbeeld hebt, dan zou het denk ik voor een heleboel mensen ook al voldoende zijn. Maar het is nu niet echt gebruiksvriendelijk. De heer 't Lam zegt: "Het werk valt mee, Harco kan dat ook." Nou, Harco, een deal.

De heer Bakker: Omdat ik toekijk, er zit een functie in die stukken: boekwerk maken. Je kunt pagina's uitprinten, je kunt ook alle pagina's uitprinten als je dat wilt. Dat is even, dan ben je een kwartiertje of twintig minuten aan het werk, maar dan heb je ze allemaal. Maar goed, dat is dan een lelijke PDF, zeg ik dan maar even, dus ik denk dat dat wel heel anders is dan een website. Maar ik denk dat het goed is dit gewoon nog eens inderdaad met elkaar te bestuderen wat we hier dan van kunnen maken.

De voorzitter: Oké, dank u wel. We gaan eruit komen. Mijnheer Van der Meer, als laatste.

De heer Van der Meer: De heer Besseling vraagt, terecht denk ik, om duidelijke vingerwijzing van de commissie als geheel. Ik denk dat er in elk geval twee hele concrete verzoeken met betrekking tot de jaarstukken zijn geformuleerd, namelijk om de afwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zichtbaar te maken en om bij die afwijkingen iets meer uitleg te geven over de oorzaken van die afwijkingen en eventueel ook de gevolgen daarvan. Misschien kunt u de commissie vragen of men deze verzoeken steunt.

De heer Besseling: Als ik, voorzitter, daar – want ik vind dat een goede vraag – nog één toevoeging op mag geven voor de beeldvorming.

De voorzitter: Natuurlijk.

De heer Besseling: Kijk, een begroting wordt door u vastgesteld in november van jaar X en de jaarrekening komt bijna anderhalf jaar later. Daar zitten behoorlijk wat momenten tussen van begrotingswijzigingen. Eén, veruit de belangrijkste is natuurlijk de bestuursrapportage jaarlijks, dat is een grote begrotingswijziging op de oorspronkelijke begroting. Maar u ontvangt natuurlijk maandelijks bijna ook separaat de raadsvoorstellen waar af en toe een begrotingswijziging bijzit en dan ontvangt u nog twee keer per jaar een verzamelwijziging, die vrij technisch van aard is, maar waar ook de begroting op wordt gewijzigd. Dus al met al, daar is Dordrecht niet uniek in, zijn er behoorlijk wat momenten van begrotingswijzigingen. De BBV schrijft uiteindelijk voor: in de jaarrekening moet je het verschil toelichten tussen de laatst gewijzigde begroting en de cijfers die er nu liggen. Ik snap uw vraag op de oorspronkelijke begroting, maar dan zou je eigenlijk in een in mijn beleving vrij omvangrijke tabel al die verschillende

begrotingswijzing-momenten ook inzichtelijk moeten maken. De vraag is of je dan snel en makkelijk tot een handzaam overzicht van afwijkingen komt zoals u die wellicht voor u ziet. Dus dat is volgens mij goed om deze vraag in de commissie te stellen. Ik ben nog een beetje op zoek naar hoe dat er praktisch uit zou kunnen zien en wat dat dan echt voor toegevoegde waarde heeft.

De voorzitter: Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Een vraag aan de heer Besseling. Toch zou het toch heel plezierig zijn om juist dat verschil tussen begin en eind in beeld te krijgen. Is het op hoofdlijnen niet aan te geven? Want u heeft gelijk: je wordt telkens van begrotingswijzing naar begrotingswijzing geleid. De laatste wijziging is bijna niks ten opzichte van de jaarrekening, maar het beeld naar het begin ben je compleet kwijt. Dus ik zou toch vragen: is het niet een poging waard, en hoe grofmazig dan ook en grofmazig maar beginnen, dan weet je in ieder geval iets ervan en dan kan je later een keer twisten hoeveel finesses je daarin wilt aanbrengen. Ik zou het toch erg op prijs stellen om toch het beeld te krijgen van: wat is nu die beginbegroting waard ten opzichte van het eind van de rit?

De heer Besseling: Dank. Ik denk dat we, daar zegt de heer Oostenrijk wel iets terecht, u autoriseert natuurlijk uiteindelijk steeds op programmaniveau. Wij kennen acht of negen begrotingprogramma's ... Ben ik nog steeds te horen en te zien? Want ik geloof niet dat ik anderen van u nog zie. Nu weer wel. Fijn. Dus op begrotingsprogrammaniveau, wat mij betreft kunnen we daar eens zeker naar kijken wat daarin mogelijk is. Tegelijkertijd krijg ik net wat appjes van collega's dat de BBV – en daar moeten we ons aan houden – vrij stellig is in de afwijkingen die je moet toelichten bij de jaarrekening ten opzichte van de laatst gewijzigde begroting, dus daar moeten we ons sowieso aan houden. Maar laten we kijken of we daar nog een aanvullend overzicht op kunnen geven, wat dan ook echt wat extra informatie richting u geeft. Dat laatste is wel een belangrijke. Maar ik heb uw vraag gehoord en genoteerd in ieder geval.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Van der Meer, had u de vraag nog concreet? Want u zegt wel dat ik de vraag moet stellen, maar u kunt hem zelf natuurlijk ook stellen.

De heer Van der Meer: Nou ja, ik hoor de heer Besseling al min of meer zeggen dat hij er serieus naar gaat kijken, daar ben ik al heel blij mee. Mijn concrete vraag is: vindt de commissie het een goed idee om een beeld te hebben van de totale afwijking tussen de oorspronkelijke begroting en uiteindelijk de afrekening? En vindt de commissie het een goed idee om daarbij enige toelichting te krijgen op niet alleen wat er afwijkt, maar ook wat daar de hoofdoorzaken van zijn?

De voorzitter: Oké. Ik wil eigenlijk voorstellen aan eenieder om dit te beantwoorden met een ja of een nee in de chat. Want anders is de verleiding weer heel groot om daar weer over met elkaar in gesprek te gaan. Ik heb twee keer ja. Ik ga er maar vanuit ... Drie keer ja, vier keer ja. Nou, kijk. Er zijn nog meer mensen dan dat het even lijkt het

laatste uurtje zo'n beetje. Goed. Mijnheer Noldus zegt nee. Kijk, dat is leuk, dat is dan weer ... Maar mijnheer Noldus, u heeft gestreden als een leeuw, de meerderheid zegt ja.

De heer Besseling: Het oordeel van de auditcommissie op dit punt is volgens mij duidelijk. Ik breng het in ieder geval terug en we gaan kijken wat er binnen de regelgeving mogelijk is en daar komen we bij u nog op terug. Uiteraard hebben we ook nog even contact met onze accountant, want als wij iets in de jaarrekening stoppen, het gedeelte waar hij zijn verklaring bij geeft, zal hij dat ook moeten kunnen controleren, tenzij je nog andere overzichten buiten een door de accountant gecontroleerd overzicht geeft. Dat voldoet wellicht ook aan uw informatiebehoefte, maar ik geef hem even mee, dat ook daar nog een gesprek over zal komen.

De voorzitter: Prima. Laten we er gewoon even, als jullie daarmee aan de slag gaan dan kunnen we daar te zijner tijd met elkaar op terugkomen, wat een realistische variant eventueel is en een haalbare vooral. Oké, dan ronden we dat daarmee af. Heb ik nog wel even dan de vraag aan de commissie of dit dus als hamerstuk naar de raad kan. Zo nee, dat dan even in de chat zetten. Even kijken. Akkoord. Ja, het is altijd een beetje lastig. Want ik zeg natuurlijk van als het nee is, maar goed, afijn. Als u akkoord bent kan u 'akkoord' zetten. Ik ga ervan uit dat het akkoord is. Even kijken, akkoord, akkoord, akkoord, hamer. Goed, gaan we hameren, hammertime. Ik wil eigenlijk voorstellen om dit punt hierbij af te sluiten en om even te pauzeren. Ik wil wel aan de accountant vragen of hij even blijft hangen. Dat klinkt heel onaardig, maar dat bedoel ik heel aardig. Want na de pauze doen wij de Stresstest en wellicht is het in die zin nog wel interessant om daar bij te zijn als achtervang. Even kijken. Oké, 'prima' zie ik staan. Hartstikke goed. Het is 21:47 uur, laten we onszelf niet kwellen met te lang pauze. We gaan om 21:55 uur verder.

Schorsing

4. (Vervolg) Stresstest

De voorzitter: Zo, daar zijn we weer terug met punt 4. Dat is de Stresstest. In de vorige vergadering is de vraag opgeworpen door u of het zinvol zou zijn om een vervolg of een soort van update, een laatste stand van zaken te laten maken van de Stresstest zoals we die eerder hebben ontvangen rond het thema groei en de verwachte positieve gevolgen die dit heeft voor de langetermijnbegroting. De vraag is gesteld door de heer 't Lam. Wilt u daar eventueel kort het woord over, mijnheer 't Lam? Ik hoor u niet.

De heer 't Lam: Ik blijf er moeite mee houden, we moeten toch echt fysiek gaan vergaderen. Misschien dat ik nog heel kort toelicht: we hebben vorig jaar een Stresstest gehad, die zit bij de stukken, dus konden we allemaal nog even kijken. Daar werden verschillende scenario's berekend door de accountant. We hebben nu een kadernota met een tekort van 4 miljoen in 2022, oplopend tot 5,4 miljoen in 2025 zonder dat daar ruimte in zit voor nieuw beleid van het nieuwe college wat we straks krijgen, hebben we gisteravond gehoord op een vraag van één van de leden die toen aanwezig was. Dus ik heb de vorige keer, toen wist ik deze uitkomst nog niet, al gevraagd: zou het niet nuttig zijn om een nieuwe Stresstest te maken, weer met verschillende scenario's? Dan kunnen

we de kadernota-uitkomst als uitgangspunt nemen en dan kan er rekening gehouden worden met de groei van het aantal inwoners, dat overigens tegenvalt ten opzichte van wat er in de Groeiagenda staat. Dan kunnen we ook kijken hoe het gaat met de toename van het aantal woningen. Ook dat is vertraagd. We kunnen in ieder geval meenemen de jaarlijkse uitbreiding van het areaal van niet-woningen, want die zit niet in de begroting, heb ik net gehoord. De voorlopige uitkomst herijking gemeentefonds kan worden meegenomen, dat is ook een tegenvaller. Misschien zijn er nog meer zaken die nu niet in de kadernota zitten, waarvan het wel relevant is dat we die meenemen in een berekening. Dan krijg je een nieuwe uitkomst in 2030, die uitkomst zouden we dan eigenlijk moeten hebben kort voor de begroting 2022, de begrotingsbehandeling in november. Dan kunnen we daar misschien conclusies aan verbinden. In ieder geval liggen dan – als het nieuwe college in 2022 gevormd wordt – een doorrekening die verder gaat dan 2025, namelijk tot 2030 en weet het nieuwe college op hoofdlijnen welke financiële ruimte er is of juist niet is. Dat was de reden van mijn verzoek de vorige keer en dat is nu op de agenda gekomen. Ik hoop steun te krijgen van andere leden om dit uit te voeren, laten voeren door de accountant, zo moet ik het zeggen.

De voorzitter: Oké, dank u wel voor deze toelichting. Commissie, wie wil daarop reageren? Jullie allemaal natuurlijk, maar ... Of iedereen is in slaap gevallen. Nee, mijnheer Noldus is nog wakker. De heer Noldus.

De heer Noldus: Zeker, voorzitter, daar wil ik wel op reageren. Het verzoek gezien, ik zat ook even terug te halen: wat hebben we met de vorige Stresstest gedaan? Die gaf best wel wat inzichten, ook naar aanleiding van de groeiambitie en de doorrekening daarvan. Dus aan de ene kant denk ik: toen heeft dat best wel wat inzichten gegeven. Tegelijkertijd ook niet iets wat politiek heel veel reuring heeft gemaakt, dus wat dan de echte politieke impact daarvan is, is nog even moeilijk te duiden. Tegelijkertijd was het wel een belangrijke bouwsteen eigenlijk ook onder die groeiambitie. Tegelijkertijd denk ik ook: het is relatief kortgeleden, dus ik ben ook wel benieuwd of er dan ook echt nieuwe inzichten verwacht opgehaald te worden, of is de termijn hiertussen niet eigenlijk gewoon te kort na de volgende? Dat is een vraag en ik hoop dat misschien iemand daar zo meteen op kan reageren. Dat is wel een twijfel die wij hebben: is dit nou wel de goede timing en is dit nou het goede moment om opnieuw een Stresstest uit te voeren?

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Besseling is een soort van dwingelandje ineens, die wil nu aandacht. Mijnheer Besseling.

De heer Besseling: Dank u, voorzitter. Het was een heel korte reactie van mij. Wat ik graag nog even mee wilde geven is: de heer 't Lam heeft natuurlijk gelijk, die kadernota is uw kant opgekomen. Ik wil wel even duiden op dat volgende week u ook een raadsinformatiebrief krijgt over de recent verschenen meicirculaire en daar nemen wij ook mee het effect voor Dordrecht van de extra middelen Jeugdzorg die voor 2022 zijn toegezegd richting gemeente. Ik kan u al wel verklappen dat dat het beeld voor 2022 wat positiever maakt dan wat nu in de kadernota staat. In zijn algemeenheid is het van belang denk ik ook voor u om scherp te hebben dat als ik het rondje maak van 100.000-plus-gemeenten en mijn collega-controllers daar maken die eigenlijk allemaal een soort

zelfde begroting. 2022 die nog net boven nul sluit, 2023 en verder die heel veel onzekerheden heeft, wat te maken heeft met nieuwe keuzes die een nieuw kabinet moet maken op een paar hele grote onderwerpen: Jeugdzorg, Wmo, de opschalingskorting, Energietransitie, Omgevingswet, inburgering en zo zijn er nog wel een paar. Dus op het moment dat een nieuw kabinet duidelijkheid geeft in hun regeerakkoord wat het financiële beeld voor gemeenten kan zijn voor 2023 en verder gaan wij daar ambtelijk natuurlijk fors mee aan de slag, ook richting een nieuwe bestuursperiode: wat kunnen we daar nou uit ontleden? Dus de samenvatting die ik hiermee wil duiden is dat we voor 2023 en verder op dit moment eigenlijk heel erg afhankelijk zijn van keuzes die een nieuw kabinet maakt en dat ik me afvraag of je zuiver op een gemeentelijke begroting zonder een nieuw regeerakkoord meerjarig nu heel veel meer kan zeggen, los van de groeiambitie die we natuurlijk hebben, daar zou je echt nog wel keuzes en verwachtingen in kunnen maken als het gaat om de groei van het aantal inwoners. Dat ben ik wel met de heer 't Lam eens.

De voorzitter: Oké. En ten opzichte van dat 2030, voor langere periodes, zeg maar?

De heer Besseling: Dat is zeker op de verwachte groei van het aantal inwoners en de te bouwen woningen is dat een terecht punt. Mijn pleidooi is dat er nog een aantal waarschijnlijk financieel zwaarwegendere, belangrijkere punten zijn waar een nieuw kabinet zich over moet uitspreken, ook echt voor die lange periode, die een substantieel effect hebben op onze gemeentelijke begrotingen. Niet alleen in Dordrecht, maar in het hele land.

De voorzitter: Oké, helder. Dank. Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik dacht dat de heer Wringer eerder was, maar ...

De voorzitter: Ja, ik zie het inderdaad, maar dat geeft niet, hoor. Ik bedoel, die komt zo meteen aan de beurt. Vindt hij vast niet erg. Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Oké. Ik steun het voorstel van de heer 't Lam ook van harte. Ik heb de kadernota nog niet kunnen bekijken, maar afgezien van onze begroting gaat het in de Stresstest natuurlijk vooral om de ontwikkelingen. In de Stresstest die er ligt wordt corona nog als de mogelijk grootste crisis van deze eeuw genoemd. Ik zou willen zeggen: het zal met zekerheid niet de grootste crisis van deze eeuw zijn. Er zijn andere ontwikkelingen gaande, de heer Besseling noemde het één en ander bij de overheid, maar ook inderdaad de klimaatproblematiek, de economische problematiek en ga zo maar door. Er zijn grotere uitdagingen. Een herijking op de toegenomen inzichten in die ontwikkeling lijkt mij steeds nodig. Ik laat de precieze timing van zo'n volgende Stresstest graag aan deskundigen over, maar dat er op redelijk korte termijn een nieuwe moet komen staat voor mij vast.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Toch nog aan de beurt. De vorige Stresstest is van april van vorig jaar. We hebben natuurlijk een heel gek jaar gehad, dat weet iedereen.

We vinden ook wel dat we geen documenten moeten genereren omdat we een document kunnen genereren, dus wij vinden – ook met wat de heer Besseling net zegt in het achterhoofd genomen – dat we misschien volgend jaar een nieuwe Stresstest moeten doen. Dan zijn we misschien ook van die coronacrisis af. Want ja, zoals gezegd werd: de groei van de inwoners en de groei van de woningen vallen een beetje tegen. Maar ja, dat kun je natuurlijk allemaal op de coronacrisis afschuiven. Dus wij stellen voor om een Stresstest in 2022 te doen, met misschien in het achterhoofd wel de opdracht in december te verlenen aan BDO, maar dat is vanwege de financiën en het volgende punt wat op de agenda staat, liep ik mij te bedenken. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Even kijken of ik niet de andere mensen oversla. Nee, nee, nee, nee. Mijnheer Boersma.

De heer Boersma: Voorzitter, dank. Ik snap de vraag van de heer 't Lam wel, ik zit alleen even, ik ben nog in twijfel: hebben we dan nu al genoeg om een volgende Stresstest te doen? Misschien kan de heer Besseling ook nog iets zeggen. We hebben de vorige keer natuurlijk gewoon een aantal scenario's tegenover elkaar gezet, daar is één scenario eigenlijk als meest realistisch uitgekomen. Als we nu kijken naar de meest recente ontwikkelingen en de verwachting naar de toekomst zou je natuurlijk wel kunnen kijken: is dat scenario wat we als meest realistisch geschetst hebben, is dat nog steeds het meest realistische? Of zouden we nu zeggen: misschien dat we naar een iets ander scenario gaan of een iets minder positief scenario? Of positief scenario, het laatste lijkt me moeilijk voor te stellen, maar ... Dus dat zou een vraag zijn, want dan zou je misschien nog wel een hele korte – als dat kan – actualisatie van de Stresstest kunnen maken. Mijn tweede vraag is, want corona kwam er natuurlijk steeds tussendoor en dat is wel of geen grote crisis, we weten het eigenlijk nog niet. Hebben we nou enig zicht al dan wanneer we ongeveer de consequenties van anderhalf jaar coronacrisis financieel, maar ook voor de langere termijn, in beeld hebben? Wat betekent dat dan voor onze Groeiagenda?

De voorzitter: Ja, mijnheer Besseling, ik wou u al roepen inderdaad.

De heer Besseling: Dank u, voorzitter. Op de eerste vraag van de heer Boersma, dat is een vraag die sowieso op tafel komt in de nieuwe bestuursperiode. Wij hebben onze Groeiagenda in onze begroting gezet tot en met de 4000 woningen, zal ik maar zeggen, dus tot en met eind 2022 of begin 2023. Er moeten nog keuzes gemaakt worden over hoe we dat in de jaren daarna in de begroting zouden willen zetten. Wil je daar wat risicovoller op begroten of juist wat behoudender? Dus dat is er één die zeker terug zal komen op verschillende tafels. Het tweede, u had nog een tweede vraag, maar die is mij even ontschoten. Wellicht kunt u die nog even heel kort herhalen. Ik weet hem al, de langjarige effecten van corona. Dat is, zoals ik er zelf naar kijk, en ik ben natuurlijk ook geen expert, maar ik denk dat kansenongelijkheid, de toename daarvan op allerlei gebieden, op woning, werk, opleiding, dat dat een enorm aandachtspunt is de komende jaren. Voor mij is heel belangrijk hoe – het klinkt een beetje flauw, maar zo is het wel – hoe kijkt nou een nieuw kabinet ernaar? Welke dingen willen zij zelf oppakken of vinden ze überhaupt dat een overheid ervan is? Als een overheid ervan is, welke dingen doen zij zelf en waar zeggen zij 'wij vinden hier dat de gemeente ook in staat moeten stellen

om daar meters op te maken'. Is dat dan niet alleen inhoud, maar komen daar dan ook de middelen bij? Dat zijn echt belangrijke vragen die hopelijk binnen korte termijn wel vanuit Den Haag wat duidelijker worden. Hoewel ik wat voorzichtiger ben in mijn optimisme op de snelheid van de formatie daar, want dat schiet nog niet heel erg op, zo lijkt het. Het zou mooi zijn als we daar voor de gemeentelijke begrotingen 2022 wat meer over weten, maar naarmate het langer duurt in Den Haag ben ik daar wel steeds wat pessimistischer over en wordt dat wellicht pas duidelijk als de gemeente zijn begroting in 2022 wel gemaakt hebben en we echt naar een volgende bestuursperiode gaan.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Wisker.

De heer Wisker: Voorzitter, dank. De VSP vindt de Stresstest een welkome aanvulling op de financiële beslaglegging en dan met name de monitoring van de ontwikkeling van de Groeiagenda en de effecten hiervan op onze financiële status. Dat hoeft wat ons betreft niet ieder jaar, maar misschien om de drie, vier jaar. Dan geeft het ons toch inzicht: waar staan we in onze groei en waar staan we wat betreft de huizen, de inwoners? Het geeft een goed beeld van waar we achterblijven en waar we voorlopen. Dus wij zijn daar wel een voorstander van. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, ik vergat even mijn geluid aan te zetten. Is er nog iemand anders? De accountant wil aandacht. Mag ook, hoor. Maar mijnheer Noldus heeft ... Even kijken, eerst mevrouw Van den Bergh nog en dan de heer Noldus. Dan daarna gaan we naar meneer Steehouwer. Mevrouw Van den Bergh.

Mevrouw Van den Bergh: Voorzitter, ik zal heel kort zijn. Ik kan vooral aansluiten bij voorgaande sprekers. Ons lijkt het ook wat betreft de Stresstest, want dat is natuurlijk wel een goed instrument om naast de financiële cyclus te houden. Maar zeker, wat ook mijnheer Besseling zegt over het nieuwe kabinet en wat er op ons afkomt, taken aan de gemeente en nog belangrijker de budgetten, dat het misschien toch handig is om die termijnen van in ieder geval 2022 of in ieder geval als er echt goed wat te testen is, ook ten aanzien van onze Groeiagenda en alle andere belangrijke opgaven die we moeten doen. Dus ik sluit me eigenlijk aan bij de heer Besseling.

De voorzitter: Nog leuker. Mijnheer Besseling, woont u in Dordrecht? Want dan kunt u zich kandideren bij de PvdA. Even kijken, mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Ik heb zo'n vermoeden dat de heer Besseling in Dordrecht woont, maar dat terzijde. Even denken, waar wilde ik ook alweer naartoe? O ja, ik heb in het begin ook wel even kort gereageerd en zoals ik het voorstel van de heer 't Lam begrijp is er ook een Stresstest op kortere termijn. '...' van de heer Wringer, bijvoorbeeld. Of nee, sorry, de heer Wisker gaf dat aan. Ik haal nu alles door elkaar. De heer Wisker gaf aan de Stresstest ook een waardevol instrument te vinden, maar dan wel om een jaar of drie, vier. Dat is ook wel iets waarvan ik denk: dat is ook de twijfel die wij er in het begin over hadden. Ook de antwoorden van de heer Besseling, wat ons betreft is nu op korte termijn een Stresstest uitvoeren wat aan de korte kant. Dus wat ons betreft alleen

een nieuwe Stresstest als er echt nieuwe inzichten zijn en als de periode daartussen groot genoeg is en dat is die voor ons op korte termijn niet.

De voorzitter: Oké. Ik zie – naast dat de heer Besseling inderdaad wel 42 jaar in Dordt woont – verder geen commissieleden die een opmerking willen maken. Volgens mij is een voorzichtige conclusie dat eigenlijk de meeste mensen het wel interessant vinden om een nieuwe Stresstest te doen, maar daar nog heel eventjes mee te wachten. Dus dat niet nu al te doen, maar wellicht volgend jaar. Maar misschien kan de accountant daar een reflectie op geven. Mijnheer Steehouwer.

De heer Steehouwer: Ja, voorzitter, dat kan ik zeker. Ik denk dat als je dezelfde Stresstest zou willen actualiseren die vorig jaar is uitgevoerd, dat dat gewoon te kort is op de vorige. Dus mijn advies zou zijn als je de Groeiagenda door een Stresstest opnieuw zou willen doen om te kijken: de realisatie, hoe ziet die er nu uit? Dan is de periode die verstreken is sinds de vorige eigenlijk gewoon te kort. Een eventueel alternatief, maar je zit ook richting verkiezingen volgend jaar, zou nog kunnen zijn dat je zegt: hoe wendbaar is je begroting? Dus welke knoppen heb je überhaupt om aan te draaien – ook wetende wat er allemaal in de VR gebeurt – en wat zijn de korte of meerjarige effecten daarvan? Maar je moet je ook wel afvragen hoeveel beleid er nog in de begroting 2022 komt. Ik kan dat natuurlijk helemaal niet inschatten hiervandaan, maar ik ben zelf wat terughoudend om nu een Stresstest te doen. Als u het wil dan doen we het uiteraard, maar meer vanuit toegevoegde waarde ben ik wat terughoudend op dit moment.

De voorzitter: Dan nog even ten aanzien van wat ook opgemerkt is, om dan eventueel te wachten totdat het nieuwe kabinetsbeleid duidelijk is. Zou dat een moment kunnen zijn om op aan te haken?

De heer Steehouwer: Dat denk ik zeker. Nu zit je gewoon met veel onzekerheden en moet je inrekenen wat je wel weet. Verdere scenario's maken van: wat is de kans dat er iets gaat veranderen vanuit Den Haag? Ik denk dat je daar gewoon te weinig echt harde inzichten krijgt, omdat daar te veel aannames dan in zitten. Dan zou ik echt adviseren als je zegt 'we willen dezelfde insteek qua Stresstest, maar dan met een nieuw kabinetsbeleid', dan zou ik daar zeker op wachten.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Ja, voorzitter. Ik heb met belangstelling het eerste deel van die discussie gehoord. Als ik het zo weeg, is het dan geen optie om die Stresstest dan uit te laten voeren aan het eind van het eerste kwartaal van 2023? Omdat volgend jaar is het denk ik ook naar mijn mening veel te kort. Nee, ik bedoel na eind eerste kwartaal 2022. Want dan kan je in ieder geval de effecten meenemen in de kadernota van 2023. Is dat een optie, richting ook de heer Besseling?

De voorzitter: Ik wou het inderdaad net zeggen, want dat moet ook allemaal nog wel te verwerken zijn. Mijnheer Besseling.

De heer Besseling: Nou ja, qua timing natuurlijk in overleg met de accountant, want die moet hem uitvoeren, is eerste of tweede kwartaal 2022 een hele logische. Wel goed om te beseffen dat wij in een verkiezingsjaar altijd een kaderbrief maken. Die is eigenlijk echt beleidsarm, omdat er net verkiezingen zijn geweest en in dat jaar wordt de begroting met name beleidsrijk. Dus het zou mij ook veel waard zijn om, als we die Stresstest hebben, dat we relevante inzichten kunnen verwerken in de begroting 2023.

De voorzitter: Dat betekent dat wanneer jullie dat dan aangeleverd moeten hebben?

De heer Besseling: Dat moet dan wel voor de zomer er liggen.

De voorzitter: Dus dat zou het tweede kwartaal moeten gebeuren?

De heer Besseling: Ja.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Steehouwer, had u alles gezegd wat u wilde zeggen?

De heer Steehouwer: Ja hoor, voorzitter. Dank u.

De voorzitter: Dan vraag ik even aan de commissie, want even voortbordurend op wat ik zojuist zei, dat het dan wellicht een idee is om een nieuwe Stresstest te doen in het tweede kwartaal van 2022. Kan dat op uw instemming rekenen? Tussentijds is er altijd natuurlijk, als er paniek is of anderszins, dan moeten we het altijd nog aanpassen, maar dat we dat nu in de eerste instantie als uitgangspunt nemen. Mijnheer Boersma is akkoord. "Akkoord, mits we een kabinet hebben". Dat hopen we tegen die tijd wel. Nou ja, goed, we kunnen proberen België te verslaan. "Goed voorstel, akkoord." "Ja hoor, eerst de gezelligste." Nou, goed. Afijn, prima. Mijnheer Wisker ook prima. Ik weet niet wie er aan staat, eens even kijken, maar er is iemand die de tv aan heeft staan. Ik zal eens even kijken wie dat is. Mijnheer Wisker was dat. En mijnheer Oostenrijk, die ga ik ook uitzetten. Dat is leuk, hè? Hop, zo. Dan sluiten we dit onderwerp af. Ik had hier nog een extra aantekening bij staan, maar dat komt dan te zijner tijd, want daar is geen haast mee.

6. Voorstel aanbesteding accountant

De voorzitter: Goed, gaan wij over naar punt 6, dat is het voorstel aanbesteding accountant. U heeft allen het voorstel gelezen. Geeft dat bij iemand nog aanleiding tot reflectie? Met name ook interessant is de vraag eigenlijk of u akkoord gaat met het voorstel. Mijnheer Steehouwer verlaat de vergadering heel snel. Oké, fijne avond nog en dank u wel. Wie van de commissieleden wil reageren op het voorstel aanbesteding accountant? Mijnheer Wisker is akkoord. Dat is grappig, ik krijg ... Aan de overkant hoor ik dus dat er iets binnenkomt en ik moet dan gaan zitten wachten en naar mijn scherm gaan kijken totdat het zover is. Mijnheer Winger is akkoord. Mijnheer Van der Meer heeft geen bezwaar. Mijnheer Boersma is akkoord. Mijnheer Noldus is akkoord. Hebben we er nog meer? Mijnheer Oostenrijk is akkoord. Nou, mis ik alleen mevrouw Van den Bergh geloof ik nog. Akkoord, akkoord, akkoord, akkoord. Zullen we het er dan maar op houden dat het akkoord is? Wil ik wel even de heer Van den Beukel of mijnheer

Besseling – misschien wel leuk mijnheer Van den Beukel als die er nog is, want die hebben we nog niet gehoord – nog even hier aan de lijn hebben met betrekking tot het vervolgproces. Voordat dat zover is wil mijnheer Wringer graag geloof ik nog wat vragen. Mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Misschien gek, maar een kleine opmerking. We hebben natuurlijk net de Stresstest uitgesteld naar volgend jaar, in combinatie met de aanbesteding van de accountant: komen we dan niet financieel in de problemen met het totale bedrag aan BDO-aanbesteding enzovoort?

De voorzitter: Ik zou het niet weten. Maar mijnheer Van den Beukel denk ik wel. Zullen we het gewoon eens vragen? Goedenavond, mijnheer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Een goedenavond, mevrouw Koene en andere leden. Die vraag kan ik wel beantwoorden. We komen niet in de problemen als we nog een jaar doorgaan met BDO, want we gaan gewoon een nieuw contract sluiten, want we mogen niet meer verlengen, het oude contract mag niet verlengd worden. We gaan dus een nieuw contract sluiten, dan gaan we ook over onderhandelen. We zullen toch even moeten kijken: voor welke prijs kan BDO het nog een jaar doen? We gaan dan uiteraard proberen om de prijs gelijk te houden aan wat we nu gewend zijn. Omdat het dan maar een contract wordt voor een jaar blijft die binnen de Europese aanbestedingsgrens, dus ...

De heer Wringer: Ook als we daar het Stresstest-onderzoek bij optellen?

De heer Van den Beukel: Ja, ook als we daar de Stresstest bij optellen. Ja, dat klopt.

De heer Wringer: Oké.

De heer Van den Beukel: De Stresstest is ongeveer tienduizend euro, dus die kunnen we ook nog hebben.

De heer Wringer: Oké, dat is goed nieuws. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, en wat betekent het concreet voor het proces? Of hebben we hiermee het hele proces gehad?

De heer Van den Beukel: Er volgt natuurlijk nog een onderhandelingsproces met Mark Steehouwer dan. We zullen dan toch ongeveer, denk ik, over een jaar wel voor een aanbesteding gaan staan voor een periode van drie, vier of vijf jaar. Dus we stellen het nu eigenlijk even, dat zware aanbestedingstraject stellen we even uit. Maar ja, dan komen we natuurlijk binnen een jaar weer bij u terug daarmee. Kijk, het contract met de accountant voor 2022 zal uiteindelijk natuurlijk voorgelegd worden aan u, ja.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Besseling heeft nog een aanvulling.

De heer Besseling: Sorry, voorzitter.

De voorzitter: Misschien totaal iets anders, maar ...

De heer Besseling: Nee, in de laatste zin van de heer Van den Beukel maakte hij de aanvulling die ik nog had. Een formeel raadsbesluit moet u nog nemen, dat wilde ik nog even zeggen. Het wordt hier trouwens steeds donkerder en de lichten gaan ook niet aan op dit gedeelte van het kantoor, dus dat is de reden waarom u mij steeds wat donkerder in beeld ziet misschien.

De voorzitter: Gewoon hier op het Stadskantoor?

De heer Besseling: Ja, een paar verdiepingen boven u, denk ik zo.

De voorzitter: Oké. Nou ja, goed. Het is maar goed dat we dan naar een nieuw gebouw gaan te zijner tijd, waar de lichten het dan misschien wel doen. U mag ook beneden komen zitten, hoor. We hebben hier heel veel ruimte in de vergaderzalen. Goed, dan sluiten we dit punt af. O, kijk, mijnheer Van der Meer zegt: "Dat is in het kader van de Energietransitie". Ja, eigenlijk, dat wilde ik niet verklappen, maar in de kelder hier zitten er een aantal op een fiets, die zitten de energie aan te trappen, zeg maar. Een spinning-ding.

7. Voorbereiden vergadering 1 september 2021

De voorzitter: Goed, we gaan naar punt 7: voorbereiden vergadering van 1 september 2021. Dan hebben we inmiddels het reces gehad, dan hebben we wellicht ook een barbecue gehad en dan is het nieuwe politieke jaar weer begonnen. Er staat hier op de agenda, tenminste om te agenderen, de burap 2021. Dag, mijnheer Van Beukel. De burap 2021, actualisatie planning aanpassing financiële nota's, de rechtmatigheidsverklaring 2021, de tolerantienormen voor materialiteit en rechtmatigheid. Dat hangt af van de wettelijke ingangsdatum, dat kan ook direct in Bestuur en Middelen, maar daar worden we nog over op de hoogte gebracht. De start staat in principe voor 1 september, waarbij natuurlijk met name die burap belangrijk is. Dan hebben we voor november of later ook nog een aantal punten, maar ... Even kijken, verdere uitwerking motie 25, 'Kredietaanvragen'. Daar is een voorstel voor in de maak. De nota Onderhoud Kapitaalgoederen of de nota Borgstellingen en garanties. Kiezen, Sturen en Verantwoorden. Daarbij komt dus ook wat we daarnet zeiden: zijn er dingen die we mee willen geven aan de volgende raad, de volgende auditcommissie? Want we zullen daar niet allemaal meer dan bij zijn. En het vervolg op de motie 'SMART begroten' met betrekking tot het aspect meetbaarheid. Dat is dus voor later in het jaar. Dit staat nu gepland zo. Heeft iemand daar nog wensen bij of kritiek op? Anders dan: mooi gevulde agenda's. Inderdaad, dat ziet er helemaal leuk uit. Prima, dan ga ik ervan uit dat dat zo akkoord is en dan is de commissiegriffier denk ik ook blij. Ik kijk even naar de overkant. Ja, die zit heel blij te kijken.

8. Rondvraag

De voorzitter: Gaan we over naar de rondvraag. Nog iemand iets? Nee, ik zie niet gelijk iemand bovenop de chat springen. Dat is mooi.

9. Sluiting

De voorzitter: Nou, weet u wat? Dan wens ik u nog een fijne avond, hebben we nog een stukje privé over en zie ik iedereen volgende week. Welterusten.